

EUROBAROMETRE 71

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KAMUOYU

Bahar 2009

ULUSAL RAPOR

TÜRKİYE

Bu araştırma Avrupa Komisyonu Basın ve İletişim Genel Müdürlüğü tarafından talep ve koordine edilmiştir.

Bu rapor Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu tarafından hazırlanmıştır.

Bu belge Avrupa Komisyonu'nun görüşlerini yansıtmaz.

Tüm yorum ve görüşler raporu hazırlayan yazara aittir.

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	3
2. Sosyo-ekonomik göstergeler	4
3. AB hakkında görüşler ve AB'nin Geleceği	11
4. AB ve Küreselleşme Hakkında Değerlendirmeler	31
5. Değerler ve İnsan hakları meseleleri	36
6. Sonuç	40
 EK	
Araştırmada kullanılan soru formu	44

1. GİRİŞ

Bu rapor 2009 yılının ilk yarısı itibariyle Türkiye kamuoyunun Avrupa Birliği'ne (AB) bakışını genel hatlarıyla ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu amaçla, AB'ne üyelik müzakere sürecinde bulunan Türkiye kamuoyunun görüşlerini üye ve üye adayı ülkeler ile karşılaştırmalı olarak verilmeye çalışılmıştır.

Türkiye araştırmasına temel olan 1005 görüşme 12-18 Haziran 2009 tarihleri arasında kişilerle yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki raporda bu araştırmanın sonuçlarından “**Bahar 2009**” sonuçları olarak bahsedeceğiz. Buradaki kimi veriler geçmişte yürütülmüş Eurobarometre araştırmalarıyla karşılaştırılarak zaman içindeki gelişmeler izlenebilir. Bu veriler, hem zaman içerisinde Türkiye özelindeki gelişmeleri ortaya koymakta hem de araştırmada yer almış diğer ülkelerdeki gelişmelerle karşılaştırmaktadır.

Araştırmada kullanılan soru formu ekte verilmiştir.

2. SOSYO-EKONOMİK GÖSTERGELER

Bu bölümde AB'ye üye ve aday ülkelerin kamuoylarının araştırılmasının yürütüldüğü dönemde dünyaya ve hayatlarına bakışları, beklentileri, umutları ve değişik konular hakkındaki görüşleri üzerinde durulmaktadır.

Hayattan memnuniyet

Güz 2004'ten bu yana AB'ye üye ülkelerde genel olarak hayatından memnun olduğunu belirtenlerin oranı yaklaşık %80 düzeyinde seyretmekteydi. Bahar 2008'den bu yana ise, gerek AB genelinde, gerek Türkiye'de, hayattan memnuniyette anlamlı düzeylerde düşüşler gözlenmektedir.

Her ne kadar hayattan memnuniyet düzeyi Türkiye için %61 ile yüksek görünse de bu düzey bir önceki Güz 2008 araştırmasında %63 idi. AB ülkelerindeki %76-77'lik düzey ile karşılaştırıldığında da bu düzey düşük kalmaya devam etmektedir.

Türkiye'deki hayattan memnuniyet düzeyi Güz 2007'den Bahar 2008'e gelindiğinde %70'ten %59'a %11 puan düşmüştü. Bahar 2008'den bu yana geçen bir yıllık süre sonunda varılan noktanın hayattan memnuniyet düzeyinde anlamlı bir yükselmeye karşılık geldiği söylenemez. Bununla beraber, Türkiye'den daha kötümser görünen ülkeler arasında Macaristan ve Yunanistan (%44 hayatından memnun), Bulgaristan (%40), Romanya (%47) ve Portekiz (%51) görünmektedir. Güz 2007'de memnuniyet düzeyi Türkiye'den daha düşük 9 ülke bulunurken, Bahar 2008'e gelindiğinde, bu sayı ancak 4, Güz 2008 ve Bahar 2009'da da 8'dir. 2005 yılından bu yana son dört yıl içerisinde yürütülen 9 araştırmanın en düşük ikinci hayattan memnuniyet düzeyi Bahar 2009'da ortaya çıkmış olup, Bahar 2005'ten tam 12 puan daha düşüktür. Bununla beraber, Bahar 2008'de dibe vurmuş görünen memnuniyet düzeyi pek anlamlı olmasa da geri sıçramış ve yükselme eğilimine girmiş gibi görünmektedir. Bu eğilimin önümüzdeki dönemde de izlenmesi gerekmektedir.

Tablo 1. Hayattan Memnuniyet-Bahar 2005 sonrasındaki eğilimler

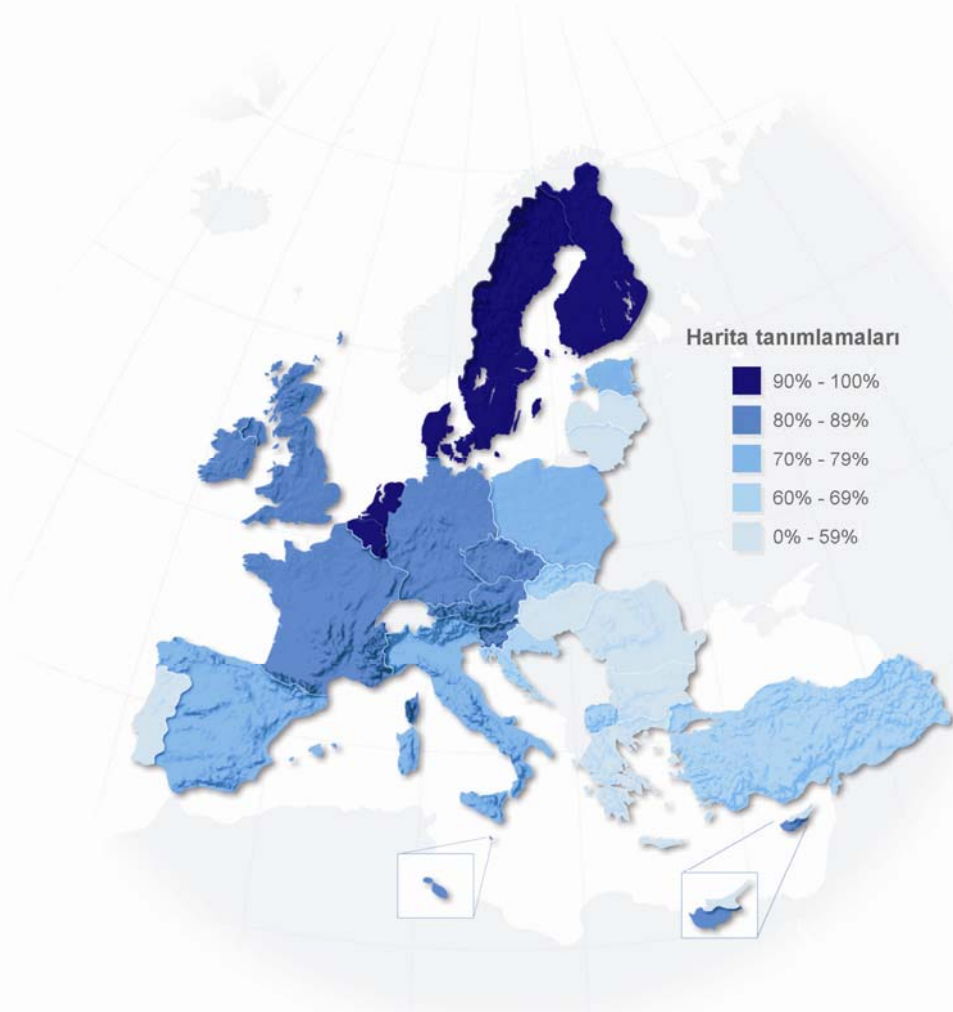
Soru 3. Genel olarak hayatınızdan çok mu memnunsunuz, biraz mı memnunsunuz, pek memnun değil misiniz, yoksa hiç mi memnun değilsiniz?

	Çok memnunum (%)	Biraz memnunum (%)	Pek memnun değilim (%)	Hiç memnun değilim (%)	CY (%)	Memnun (%)	Memnun değil (%)
AB 25-Bahar2005	21	60	15	4	1	80	19
AB 25-Güz 2005	21	59	16	4	0	80	20
AB25-Bahar 2006	21	60	15	4	0	81	18
AB25-Güz 2006	22	60	14	4	0	82	17
AB27-Bahar 2007	21	59	15	4	1	80	19
AB27-Güz 2007	21	59	16	4	0	80	20
AB27-Bahar 2008	19	58	17	5	1	77	22
AB27-Güz 2008	18	58	18	5	1	76	23
AB27-Bahar 2009	21	56	17	5	1	77	22
Türkiye-Bahar 2005	23	50	16	11	0	73	27
Türkiye-Güz 2005	31	42	15	11	1	73	26
Türkiye-Bahar 2006	23	47	19	10	1	70	29
Türkiye-Güz 2006	27	44	16	12	0	71	28
Türkiye-Bahar 2007	34	42	13	11	-	76	24
Türkiye-Güz 2007	25	45	17	10	3	70	27
Türkiye-Bahar 2008	19	40	20	18	3	59	38
Türkiye-Güz 2008	20	43	20	13	4	63	33
Türkiye-Bahar 2009	20	41	18	20	1	61	38

Soru: QA1. Genel olarak hayatınızdan çok mu memnunsunuz, biraz mı memnunsunuz, pek memnun değil misiniz, yoksa hiç mi memnun değilsiniz?

Yanıtlar: Çok memnunum + Biraz memnunum

	DK	98%
	LU	96%
	NL	96%
	FI	96%
	SE	96%
	BE	91%
	UK	89%
	IE	88%
	SI	86%
	CY*	85%
	DE	84%
	FR	84%
	AT	83%
	CZ	82%
	MT	82%
	EU27	77%
	PL	76%
	ES	75%
	EE	73%
	IT	70%
	SK	69%
	LT	57%
	LV	54%
	PT	51%
	RO	47%
	EL	44%
	HU	44%
	BG	40%
* CY (tcc) = 53%		
	MK	67%
	HR	63%
	TR	61%

Mevcut Durum Değerlendirmeleri

Bahar 2009'da Türkiye kamuoyunun ülke ekonomisinin durumu ile tüm Avrupa ve Dünya ekonomisinin durumu hakkındaki değerlendirmelerinin ağırlıkla, AB genelinde olduğu gibi kötümser olsa da, görece olarak AB kamuoyundan daha iyimser olduğu gözlenmektedir. Ancak, daha kişisel düzeyde, iş durumu ve hanenin ekonomik durumu hakkındaki değerlendirmelerde, Türkiye kamuoyu AB genelinden daha az iyimserdir. Türkiye kamuoyunun ülkedeki istihdam ve çevrenin durumu hakkındaki görüşleri, AB genelinde de görüldüğü üzere, kötümserlik yansıtmaktadır.

Tablo 2. Şimdi okuyacaklarınızın her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?								
		Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor	İyi	Kötü
Ülkenin Ekonomik Durumu	AB27	%1	%19	%53	%25	%2	%20	%78
	Türkiye	%4	%23	%44	%27	%2	%27	%71
Avrupa Ekonomisi'nin durumu	AB27	%1	%22	%52	%16	%9	%23	%68
	Türkiye	%10	%28	%29	%12	%21	%38	%41
Dünya'da ekonominin durumu	AB27	%1	%14	%56	%21	%8	%15	%77
	Türkiye	%5	%21	%40	%15	%19	%26	%55
Sizin kişisel iş durumunuz	AB27	%12	%40	%18	%9	%21	%52	%27
	Türkiye	%5	%32	%29	%19	%15	%37	%48
Halenizin ekonomik durumu	AB27	%8	%57	%26	%7	%2	%65	%33
	Türkiye	%3	%41	%34	%19	%3	%44	%53
Ülkedeki iş / istihdam durumu	AB27	%1	%12	%53	%32	%2	%13	%85
	Türkiye	%1	%13	%42	%39	%5	%14	%81
Ülkede çevrenin durumu	AB27	%3	%41	%40	%12	%4	%44	%52
	Türkiye	%5	%21	%40	%27	%7	%26	%67

Gelecek 12 ay hakkında beklentiler

Geleceğe yönelik beklentiler beş ayrı başlık altında ayrıntılı bir şekilde sorgulanmıştır. Tablo 3'den de izlenebildiği gibi Türkiye kamuoyunun genel olarak hayatlarının gelecek 12 ayda nasıl gelişeceğine yönelik beklentileri AB üye ülkeleriyle karşılaştırıldığında, bu son araştırma ve öncesinde de Türkiye kamuoyunun biraz daha iyimser olduğu gözlenmektedir. Önceki Güz 2007 ve Bahar 2008 raporlarından sonra geleceğe dair iyimserlik zaman içinde azalmaktaydı. Bu rapor döneminde Bahar 2009 itibarıyla son bir yıl ile karşılaştırıldığında Türkiye kamuoyunun gelecek bir yıl hakkındaki iyimserliği AB genelinden farklı olarak anlamlı bir şekilde artmış görünmektedir.

Örneklemin %30'u (Güz 2008 de %24) gelecek bir yıl için genel olarak hayatlarının daha iyi olacağını beklerken AB üyeleri için bu oran, Güz 2008'e göre artış göstermekle beraber, ancak %27'de kalmaktadır. Türkiye'den daha iyimser beklentiler İsveç, İspanya, Fransa, Danimarka ve Birleşik Krallık'ın da aralarında olduğu 6 ülkede gözlenmektedir. Henüz ne AB'de ne de Türkiye'de Güz 2007'deki gelecek beklentileri düzeyi yakalanamamış olsa da beklentilerdeki düşüşün durduğu ve bir yükselme eğiliminin başladığı söylenebilir.

AB üyeleri ve Türkiye arasındaki en belirgin beklenti farkı, ülkenin ekonomik durumuna ilişkin ön görüşlerde göze çarpmaktadır. Öyle ki Türkiye'de %25'lik bir kesim (Güz 2008'de %15, Bahar 2008'de %14) gelecek 12 ayın ülkedeki ekonomik durumu iyileştireceğini beklerken, AB genelinde de bu iyimser beklenti benzer şekilde %25 (Güz 2008'de %15, Bahar 2008'de %16) düzeyindedir. Ülkedeki gelecek 12 ay içerisindeki ekonomik durum hakkında gerek AB genelinde (%46) gerek Türkiye'deki (%66) kötümser beklentiler her iki kesimde de %20 puandan fazla düşüş göstermiştir.

Ülkedeki iş/çalışma durumunun kötüye gideceğini düşünenler AB genelinde ve Türkiye’de de aynı düzeydedir (%44). Bu düzey Bahar 2008 ile karşılaştırıldığında Türkiye’de önemli bir düşüş gösterirken AB genelinde ise ufak da olsa bir artışa karşılık gelmektedir.

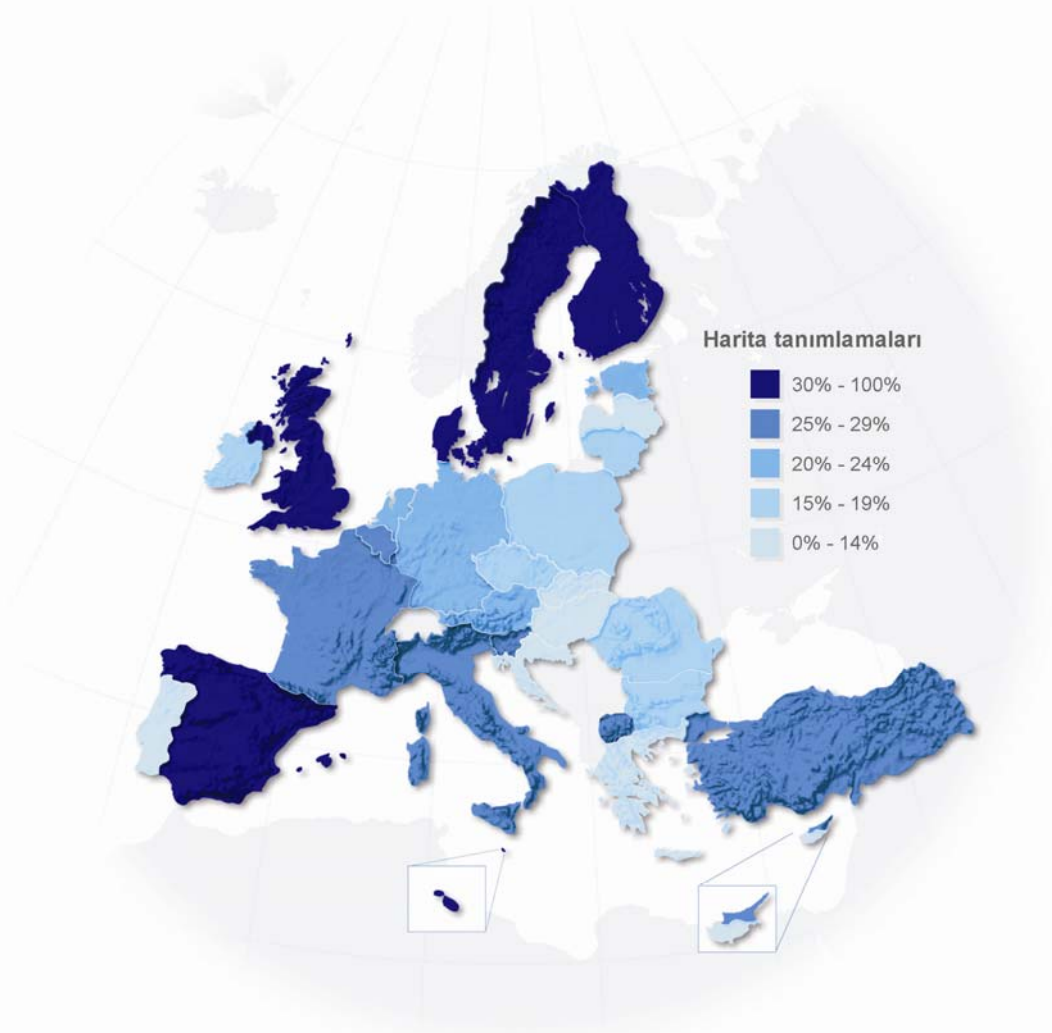
Genel olarak Türkiye’deki gelecek beklentilerinde iyimserlerin oranında bir artış gözlenirken durumun kötüleşeceğini düşünenlerin oranında önemli sayılabilecek düşüşler gözlenmektedir.

Soru: QA3.2. Gelecek 12 ay için beklentileriniz nelerdir? Gelecek 12 ayda ... daha iyi mi, daha kötü mü yoksa aynı mı olacak?

Seçenek: (ÜLKEMİZ)’deki ekonomik durum

Yanıtlar: Daha iyi olacak

 SE	48%
 DK	35%
 UK	35%
 ES	32%
 MT	31%
 FI	30%
 SI	28%
 BE	27%
 IT	26%
 EU27	25%
 FR	25%
 LU	25%
 DE	24%
 NL	24%
 EE	24%
 AT	23%
 PL	19%
 RO	19%
 LT	18%
 IE	17%
 CZ	17%
 BG	15%
 SK	14%
 HU	13%
 LV	13%
 PT	12%
 CY*	12%
 EL	11%
* CY(tcc) = 27%	
 MK	28%
 TR	25%
 HR	14%

Tablo 3. Gelecek 12 ay için beklentileriniz nelerdir? Gelecek 12 ayda daha iyi mi, daha kötü mü, yoksa aynı mı olacak?				
<i>Genel olarak hayatınız</i>	Daha iyi (%)	Daha kötü (%)	Aynı (%)	CY (%)
AB 27- Bahar 2008	32	16	49	3
AB 27-Güz 2008	24	22	51	3
AB 27- Bahar 2009	27	14	56	3
Türkiye- Bahar 2008	25	43	25	7
Türkiye-Güz 2008	24	38	29	9
Türkiye- Bahar 2009	30	30	31	9
<i>Ülkedeki ekonomik durum</i>	Daha iyi (%)	Daha kötü (%)	Aynı (%)	CY (%)
AB 27- Bahar 2008	16	46	33	5
AB 27-Güz 2008	15	51	29	5
AB 27- Bahar 2009	25	34	36	5
Türkiye- Bahar 2008	14	66	12	8
Türkiye-Güz 2008	15	53	23	9
Türkiye- Bahar 2009	25	39	28	8
<i>Evinizin ekonomik durumu</i>	Daha iyi (%)	Daha kötü (%)	Aynı (%)	CY (%)
AB 27- Bahar 2008	22	25	50	3
AB 27-Güz 2008	18	27	52	3
AB 27- Bahar 2009	21	18	58	3
Türkiye- Bahar 2008	16	51	28	5
Türkiye-Güz 2008	21	41	30	8
Türkiye- Bahar 2009	23	33	36	8
<i>Türkiye'deki iş/çalışma durumu</i>	Daha iyi (%)	Daha kötü (%)	Aynı (%)	CY (%)
AB 27- Bahar 2008	21	39	34	%6
AB 27-Güz 2008	13	53	29	%5
AB 27- Bahar 2009	20	44	32	4
Türkiye- Bahar 2008	12	66	15	%7
Türkiye-Güz 2008	13	56	23	%8
Türkiye- Bahar 2009	21	44	27	8
<i>Kişisel iş durumunuz</i>	Daha iyi (%)	Daha kötü (%)	Aynı (%)	CY (%)
AB 27- Bahar 2008	20	10	61	%9
AB 27-Güz 2008	18	12	58	%12
AB 27- Bahar 2009	19	10	59	12
Türkiye- Bahar 2008	17	43	34	%6
Türkiye-Güz 2008	18	37	35	%10
Türkiye- Bahar 2009	22	27	37	14

Ülkenin en önemli sorunları

AB ve Türkiye kamuoyları açısından ülkelerin karşı karşıya olduğu en önemli ilk iki sorun değerlendirmelerine bakıldığında ülke gündemlerindeki görece farklılıklar açıkça ortaya çıkmaktadır (Tablo 4).

Bahar 2009'a gelindiğinde öncelikle terör son bir yıl ile karşılaştırıldığında önemli sorun sıralamasından düşmüş ve ancak %42 düzeyindedir. Güz 2007'de %77'lik bir kesim terörü en önemli iki sorun arasına koyarken Bahar 2008'de bu oran ancak %50, Güz 2008'de ise %68'dir. Bahar 2009'da işsizliğin ardından terör hala ülke gündeminin ikinci en önemli sorunudur. İşsizliğin ülke gündemindeki önemi son bir yıl içerisindeki en üst düzeyindedir. Ekonomik durum (%34) ve enflasyon (%10) ile birlikte düşünüldüğünde ekonomik sorunların en başta gelen sorunlar olarak görüldüğü açıktır. AB geneli için de benzer bir durum söz konusudur.

AB ile Türkiye arasında en önemli farklılaşma terörün gündemdeki yerine dairdir. AB genelinde terör ancak %5 tarafından en önemli sorunlar listesine sokulurken Türkiye'de terör %42 ile en önemli ikinci sorundur. AB genelinde enflasyon Türkiye'de görüldüğünden daha yüksek bir oran tarafından önemli bulunmaktadır. Benzer şekilde sağlık hizmeti sistemi ve göç AB genelinde Türkiye'de görüldüğünden çok daha önemli bulunmaktadır.

Tablo 4. *Şu anda ülkenizin karşı karşıya olduğu en önemli iki sorun sizce nelerdir?*

	Ülke için önemli sorunlar...				Kendiniz için önemli sorunlar			
	Bahar 2008		Güz 2008		Bahar 2009		Bahar 2009	
	AB27	Türkiye	Türkiye	AB27	AB27	Türkiye	AB27	Türkiye
İşsizlik	%62	%27	%51	%26	%49	%67	%21	%47
Terör	%50	%10	%68	%5	%5	%42	%2	%16
Ekonomik durum	%28	%17	%32	%37	%42	%34	%26	%44
Suç	%19	%24	%5	%17	%16	%9	%8	%5
Fiyatların yükselmesi/enflasyon	%9	%26	%16	%37	%21	%10	%38	%20
Eğitim sistemi	%7	%9	%5	%7	%7	%6	%9	%9
Sağlık hizmeti sistemi	%5	%21	%4	%16	%14	%3	%17	%6
Vergilendirme	%3	%9	%2	%8	%7	%3	%11	%3
Emeklilik/Emekli Maaşları	%2	%14	%1	%10	%9	%4	%15	%6
Savunma/Dış ilişkiler	%2	%2	%1	%1	%1	%1	%1	%1
Göç	%3	%15	%1	%9	%9	%2	%4	%2
Çevreyi koruma	%0	%7	%1	%4	%5	%1	%5	%2
İskan	%1	%8	%0	%8	%5	%1	%6	%1
Enerji ile ilgili meseleler	%1	%4	%1	%5	%2	%1	%3	%3
Diğer	%3	%2	%1	%1	%1	%2	%2	%2
CY	%1	%1	%1	%1	%1	%0	%1	%1

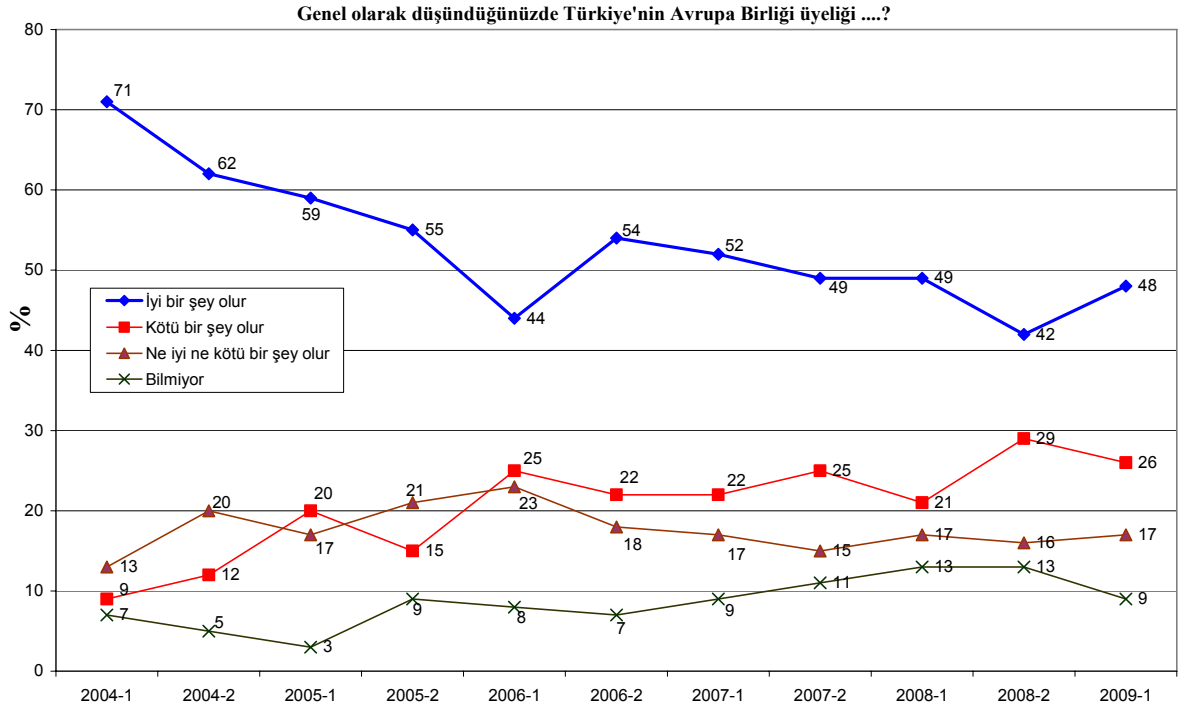
3. AB HAKKINDA GÖRÜŞLER VE AB'NİN GELECEĞİ

Türkiye Kamuoyunun üyelik hakkındaki görüşleri

Türkiye kamuoyunun %48'i (Güz 2008'de %42'si) AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünmektedir. Bu soru özelinde Bahar 2006'da AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünen %44'lük oranın da altında bir düzey %42 ile Güz 2008'de gözlenirken Bahar 2009'a gelindiğinde Güz 2007 ve Bahar 2008'de gözlenilen ve AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünen %49'luk bir kitleye yakın bir düzey yeniden yakalanmış görünmektedir.

AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünenler ise %26 ile Güz 2008'de doruğa ulaşmış görünen %29'luk bir grubun hemen ardından ikinci en yüksek düzeye karşılık gelmektedir. Üyelik ne iyi ne kötü olur diyerek kararsız bir tavır sergileyenler Güz 2006'dan bu yana görülen %15-17 arasındaki düzeyini korumaktadır.

AB üyeliğinin kötü bir şey olacağı fikrini destekleyenler 2004 başında ancak %9 iken bu oran Bahar 2005'te iki katından biraz fazla olarak %20'ye çıkmış ve bir yıl sonrasında, Bahar 2006'da, %25'i bulmuştur. Bahar 2006'dan Bahar 2007'ye dek bu düzeyin altında seyreden AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünenler Güz 2007'de yeniden %25 düzeyine erişmiştir. Ancak Bahar 2008'e gelindiğinde AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünenler yine düşüş göstererek %21 düzeyine inmiştir. Ancak Güz 2008'deki %29'luk düzey Bahar 2009'a gelindiğinde aşınmış ve son beş yıldır neredeyse her dört kişiden birinin AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünmesinin söz konusu olduğu düzeye erişmiş görünmektedir.

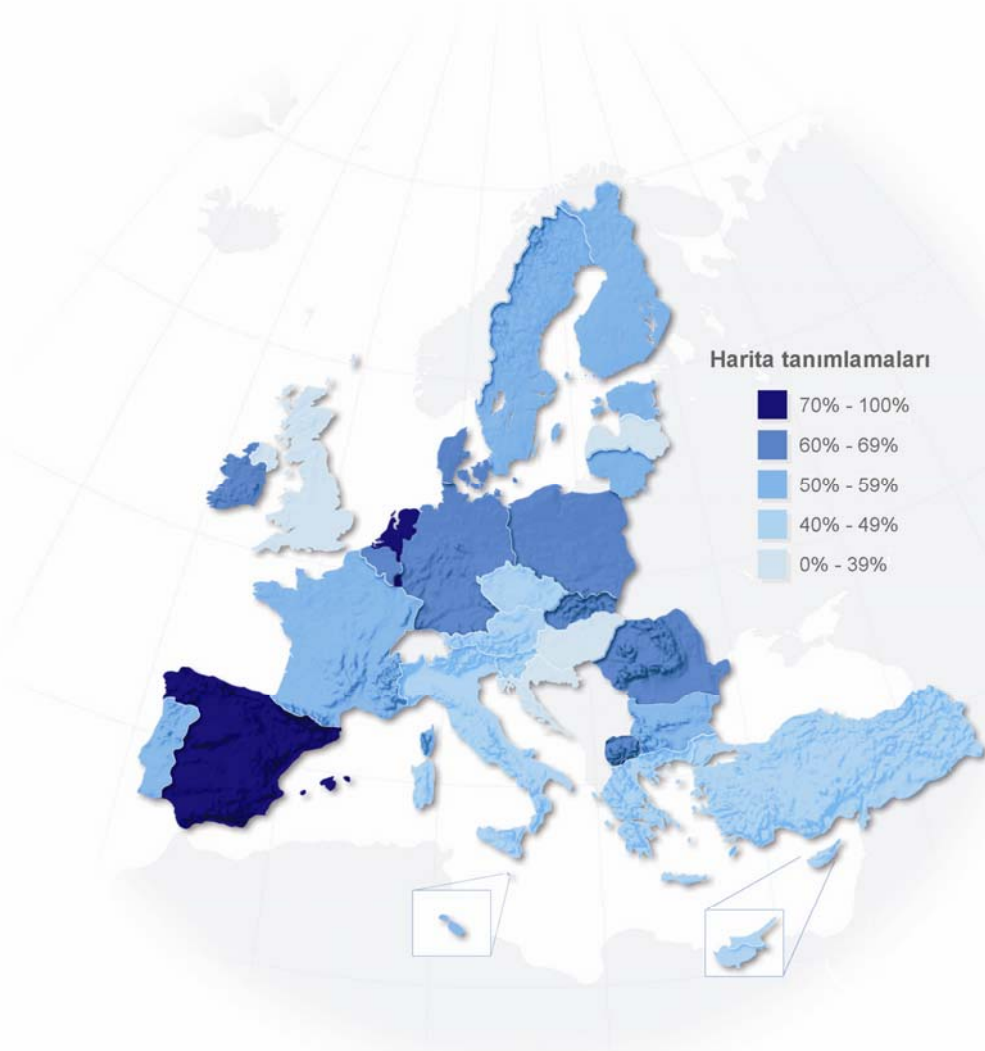
Aşağıdaki haritadan da görüleceği gibi Türkiye’de son bir yıldır değişmeyen %42’lik AB üyeliği iyi bir şey olur ya da halen üye olanlar için iyi bir şey oldu görüşü AB genelinde aralarında Birleşik Krallık, Avusturya, Macaristan, Litvanya, Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan’ın bulunduğu yedi ülkede daha düşük destek bulmaktadır.

Soru: QA6. Genel olarak düşündüğünüzde (ÜLKEMİZ)’nin Avrupa Birliği üyeliği?

Yanıtlar: İyi bir şey mi olur

	LU	79%
	NL	72%
	ES	71%
	IE	69%
	BE	66%
	SK	66%
	RO	66%
	DK	65%
	DE	61%
	PL	60%
	EE	59%
	LT	57%
	MT	57%
	SE	54%
	EU27	53%
	FI	52%
	BG	51%
	FR	50%
	PT	50%
	IT	48%
	SI	48%
	CY*	47%
	EL	45%
	CZ	42%
	AT	41%
	HU	32%
	UK	28%
	LV	25%
	MK	64%
	TR	48%
	HR	24%

* CY(tcc) = 45%

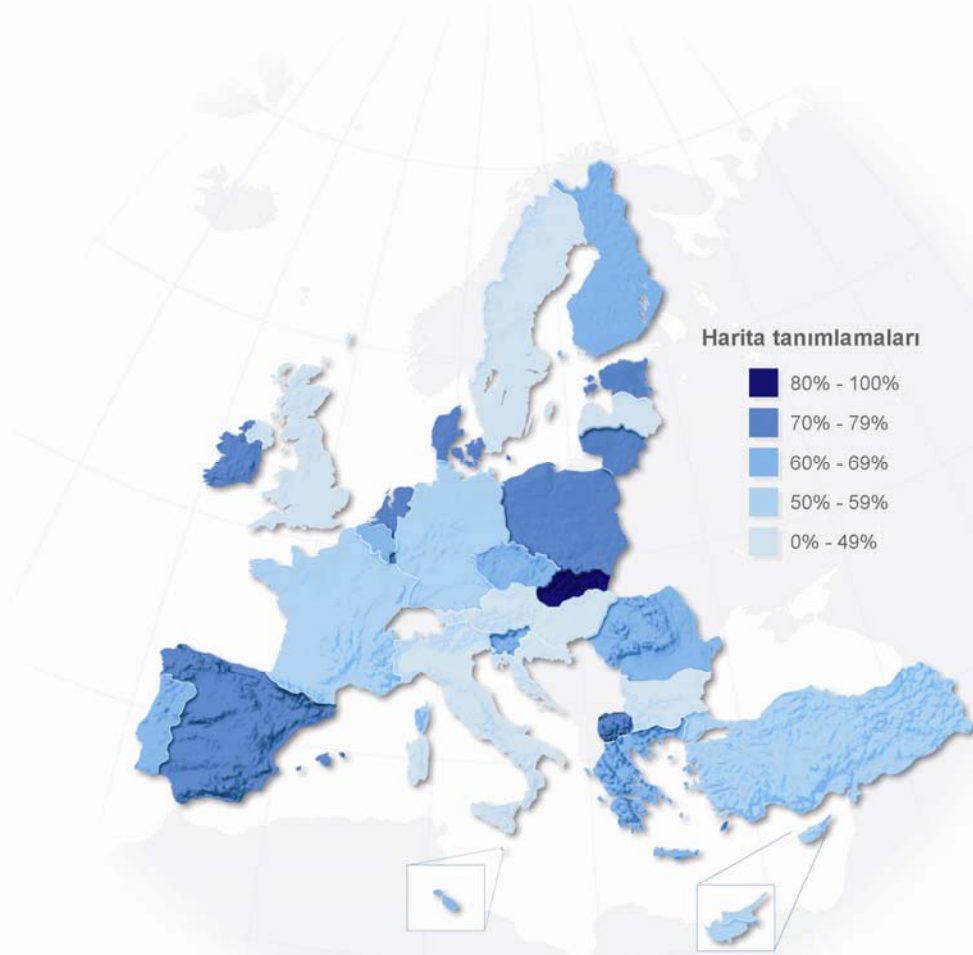

AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünen kitle her ne kadar ancak %48 düzeyinde olsa da genel olarak üyeliğin ülkeye fayda sağlayacağı görüşüne verilen destek %57 ile çok daha yüksektir. AB geneline bakıldığında üyeliğin fayda sağladığını düşünenler %56 düzeyindedir. AB genelinde aralarında Birleşik Krallık, Avusturya, Macaristan, Kıbrıs Cumhuriyeti, İsveç, Fransa ve İtalya'nın bulunduğu dokuz ülkede bu görüş daha düşük destek bulmaktadır.

Soru: QA7. Herşeyi göz önünde bulundurduğunuzda, (ÜLKEMİZ) Avrupa Birliği'ne üye olmakla fayda sağlar mı yoksa sağlamaz mı?

Yanıtlar: Evet, fayda sağlar

	SK	80%
	IE	79%
	EE	78%
	DK	77%
	NL	74%
	PL	74%
	LU	72%
	LT	71%
	ES	70%
	BE	68%
	MT	67%
	EL	64%
	SI	64%
	CZ	63%
	RO	63%
	PT	62%
	FI	60%
	DE	57%
	EU27	56%
	FR	54%
	CY*	54%
	BG	48%
	IT	47%
	AT	47%
	SE	47%
	LV	38%
	HU	36%
	UK	34%
* CY(tcc) = 57%		
	MK	75%
	TR	57%
	HR	37%

AB'nin genel imajı

Soru A10 tablosunda AB'nin genel imajı hakkında bulgular özetlenmiştir. Burada göze çarpan AB üye ülkeleri genelinde Bahar 2005'ten Güz 2008'e AB imajının olumsuzla doğru kaymasına paralel olarak Türkiye'de de benzer bir gelişmenin söz konusu olmasıdır. Türkiye'de Bahar 2005'te %43'lük bir kitle AB'nin olumlu bir imajı olduğunu ifade ederken, bu oran Güz 2006'da %55'e çıkmıştır. Bahar 2007'ye gelindiğinde ise AB genelinde olumlu görüş artarken Türkiye'de ufak da olsa bir gerileme söz konusudur. Ancak Bahar 2007'de Türkiye'de AB imajının olumlu olduğunu belirtenler %53 ile AB genelinden (%52) bir puan yukarıda kalmıştır. Güz 2007'de ise AB geneli ve Türkiye'de benzer düşüşler gözlenmektedir ve her iki tarafta da olumlu imaj sahipleri %50'nin hemen altında kalmaktadır.

Bahar 2008'e gelindiğinde de %50'nin hemen altında kalan olumlu görüş oranı sürmüş Güz 2008'de ise şimdiye dek gözlenen en düşük pozitif imaj oranı olan %41 düzeyi gözlenmiştir. Bahar 2009'da ise bu düşüşün geri sıçradığı gözlenmektedir. AB genelinde AB'nin pozitif bir imajı olduğunu belirtenlerin oranı %45 ile değişmezken Türkiye'de yaklaşık beş puanlık bir yükselme ile %46'lık bir pozitif imaj oranı yakalanmış görünmektedir.

Soru A10. Genel olarak AB'nin sizin gözünüzdeki imajı çok mu olumlu, biraz mı olumlu, ne olumlu ne olumsuz mu, biraz mı olumsuz yoksa çok mu olumsuz?

	AB-25		AB-27				Türkiye					
	Güz 2006	Bahar 2007	Güz 2007	Bahar 2008	Güz 2008	Bahar 2009	Güz 2006	Bahar 2007	Güz 2007	Bahar 2008	Güz 2008	Bahar 2009
Çok olumlu	7	11	8	7	6	6	20	27	24	17	11	15
Biraz olumlu	39	41	41	41	39	39	35	26	24	32	30	31
Ne olumlu ne olumsuz	34	31	34	35	36	36	15	12	16	16	17	20
Biraz olumsuz	14	12	10	12	13	12	11	12	12	13	17	15
Çok olumsuz	4	3	4	3	4	4	13	15	16	15	14	13
Bilmiyor	3	2	3	2	2	3	6	8	8	7	11	6
Olumlu	46	52	49	48	45	45	55	53	48	49	41	46
Olumsuz	17	15	14	15	17	16	24	27	28	28	31	28

AB imajı ile yakından ilintili olarak alınan bir diğer değerlendirme ise AB'nin kişilere bireysel düzeyde ne ifade ettiğine yöneliktir. Bu soruya verilen yanıtlara bakıldığında gerek Bahar 2007'de gerek Bahar 2008'de ekonomik refah ön plana çıkmaktadır. Her iki araştırmada da demokrasi ikinci sırada gelmekte ve AB içinde serbest dolaşım Bahar 2008'de ikinciliği paylaşır bir orandadır. AB geneli için ise AB, serbest dolaşım ve Euro'nun ardından barış ve demokrasi anlamına gelmektedir. Bu konular Türkiye kamuoyu için başta gelen konular arasında değildir.

Benzer eğilimler Güz 2008'de de sürmektedir. Türkiye'de, AB öncelikle ekonomik refahı çağrıştırırken, AB genelinde öncelik, Birlik içinde serbest seyahat, okuma ve çalışma özgürlüğündedir. Barış, Türkiye'de Bahar 2007 düzeyinin yarısı kadar ifade edilirken sosyal güvenlik de yaklaşık 5 puanlık bir gerileme ile %17 düzeyine düşmüştür.

Bahar 2009'da ise bu seçeneklerin birbirlerine göre pozisyonlarında ve genel düzeylerinde anlamlı değişiklikler pek gözlenmemektedir. Ekonomik refah Güz 2008'e benzer şekilde %33

düzeyinde iken bir yıl öncesindeki %37 düzeyinin altında kalmaktadır. Seyahat özgürlüğü son bir yıl içerisindeki düzeyini korurken Bahar 2007'deki %28'lik düzeyin altındadır.

<i>Soru 11. AB size şahsen ne ifade etmektedir?</i>								
	Bahar 2007		Bahar 2008		Güz 2008		Bahar 2009	
	AB27	Türkiye	AB27	Türkiye	AB27	Türkiye	AB27	Türkiye
Barış	33	27	26	16	27	14	25	15
Ekonomik refah	20	31	17	37	17	32	16	33
Demokrasi	22	14	21	22	21	13	22	17
Sosyal güvenlik	10	22	9	16	9	17	10	20
AB içinde herhangi bir yer için seyahat etme, okuma ve çalışma özgürlüğü	52	28	49	22	44	23	42	24
Kültürel çeşitlilik	27	17	22	10	20	11	19	14
Dünyada etkin söz sahibi olma	26	13	22	9	23	10	23	13
Euro	39	10	35	10	34	6	33	6
İşsizlik	14	17	11	11	11	10	13	13
Bürokrasi	21	3	18	5	17	2	19	4
Para israfı	20	5	19	4	19	7	20	5
Kültürel kimliğimizin kaybolması	12	17	11	13	11	19	10	15
Daha fazla suç	17	7	15	3	14	3	11	3
Dış sınır bölgelerinde yetersiz kontrol	18	5	18	4	16	4	12	2
Diğer	2	2	1	5	1	1	1	3
CY	3	15	4	12	4	18	4	9

Kurumlara güven

Kurumlara güven sorusuna verilen cevaplarda Türkiye ve AB geneli arasında dikkate değer farklılıklar olduğu kadar birkaç ilginç benzerlik de gözlenmektedir. AB genelinde adalet ve yargı sistemi ile AB ve Birleşmiş Milletler en güvenilen kurumlar olarak görülürken Türkiye'de AB ve Birleşmiş Milletler'e duyulan güven düşük ancak adalet ve yargı sistemine duyulan güven diğer kurumlara göre yüksektir.

Türkiye'de siyasi kurumlara olan güven AB genelinden yüksek görünmektedir. Siyasi partilere güven Bahar 2008'e göre yükselmiştir (%18'ten %26'ya). Hükümete (%57) ve Meclis'e (%58) güvenme eğiliminde olanlar AB genelinden yüksek orandadır ve ikisinde de Bahar 2008'e göre önemli yükselmeler vardır. Ancak Avrupa Birliği'ne güvenme eğiliminde olanlar AB genelinde %47 iken (Bahar 2008'de %50) Türkiye'de ancak %38 (Güz 2007'de %25 Bahar 2008'de %31, Güz 2008'de %27) düzeyindedir. AB'ye olan güven Türkiye'de Güz 2007'ye göre artarken AB genelinde değişiklik göstermeksizin hemen hemen aynı düzeyde kalmıştır. Adalet ve yargı sistemine olan güven Türkiye'de AB genelinden yaklaşık %15 puan daha yüksektir.

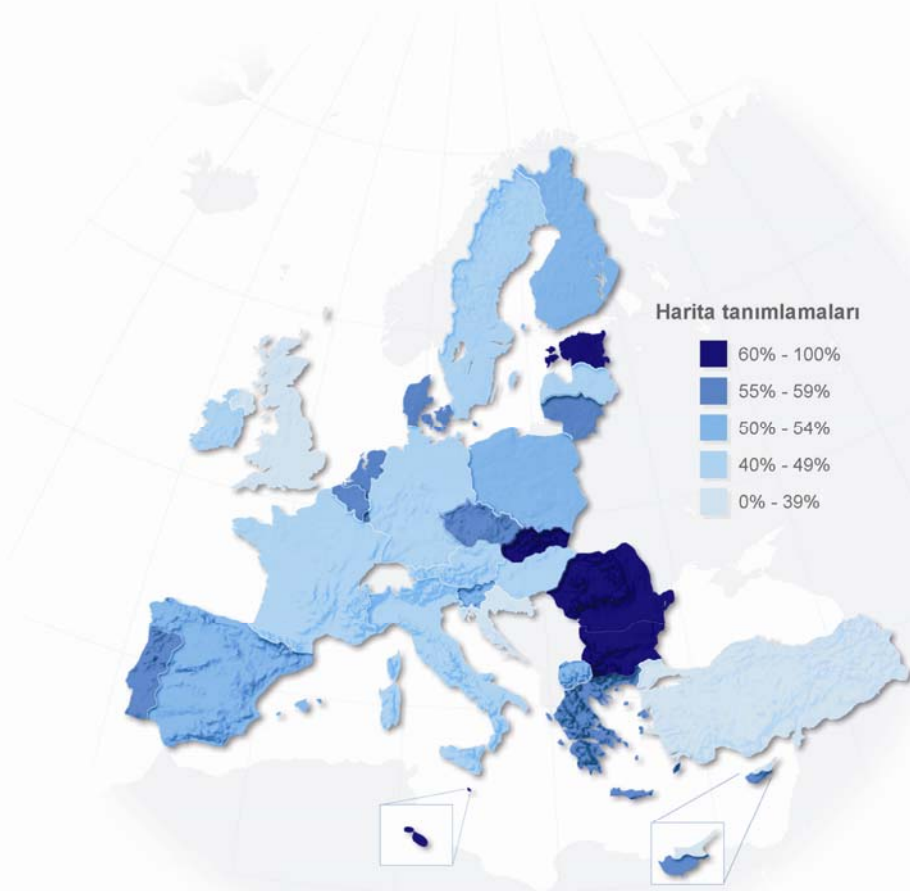
	AB-27			Türkiye		
	Güvenme Eğilimindeyim			Güvenme Eğilimindeyim		
	Bahar 2008	Güz 2008	Bahar 2009	Bahar 2008	Güz 2008	Bahar 2009
Meclis	%34	%34	%32	%47	%49	%58
Adalet & Yargı Sistemi	%46	%48	%48	%60	%56	%63
Hükümet	%32	%34	%32	%47	%48	%57
Avrupa Birliği	%50	%47	%47	%31	%27	%38
Siyasi Partiler	%18	%20	%19	%18	%22	%26
Birleşmiş Milletler	%54	%50	%53	%23	%24	%38

Soru: QA9.5. Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?

Seçenek: Avrupa Birliği

Yanıtlar: Güvenme eğilimindeyim

EE	68%
SK	65%
RO	65%
BG	63%
MT	62%
BE	59%
CY*	59%
LT	59%
DK	58%
NL	58%
EL	55%
LU	55%
PT	55%
CZ	55%
FI	52%
PL	52%
ES	51%
SI	50%
HU	49%
IT	48%
EU27	47%
IE	47%
DE	46%
SE	46%
AT	44%
LV	44%
FR	43%
UK	22%
* CY (tcc) = 35%	
MK	54%
TR	38%
HR	31%

Türkiye’de hükümete karşı duyulan güven Güz 2007’de AB genelinde hükümetlere olan %34 düzeyindeki güvenin oldukça üzerinde ve %63 (Bahar 2007’de %71) düzeyindeydi. Benzer şekilde Türkiye’de Meclis’e olan güven de AB genelinin oldukça üzerinde seyretmekteydi. Bu genel gözlem hala geçerli olmakla birlikte Güz 2007’den Bahar 2009’a gelindiğinde Türkiye’de hükümete olan güven %63’ten %57’ye gerilemiştir. Bahar 2009’a gelindiğinde Türkiye’de hükümete duyulan güven hala Güz 2007 düzeyinin altında olmakla beraber son bir yılda %10 puan artmış görünmektedir. Benzer bir eğilim Meclis’e olan güvende de gözlenmektedir.

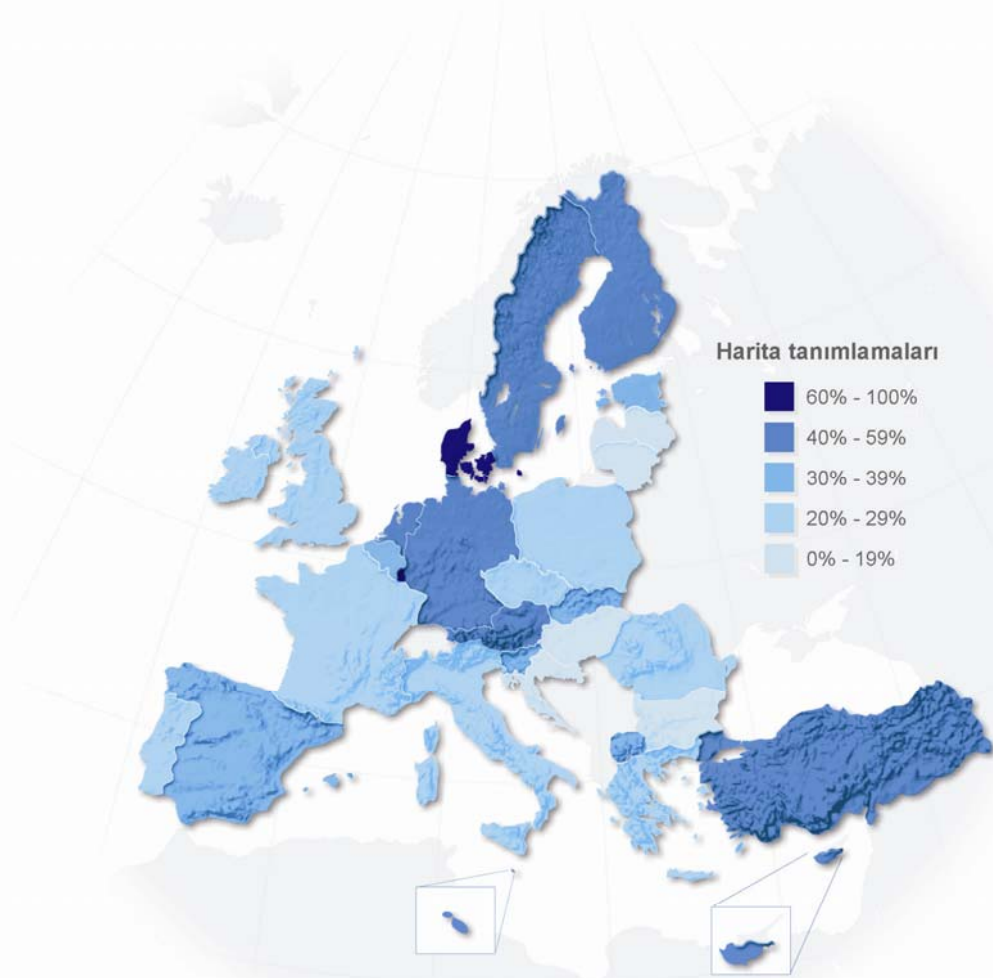
<i>Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?</i>						
	AB-27			TÜRKİYE		
	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY
Hükümet- Bahar 2009	32	63	5	57	38	5
Hükümet-Güz 2008	34	61	5	48	47	5
Hükümet- Bahar 2008	32	62	6	47	47	6
Hükümet-Güz 2007	34	59	7	63	30	7
Hükümet-Bahar 2007	41	53	6	71	25	4
Hükümet-Güz 2006	30	62	8	63	33	4
Meclis- Bahar 2009	32	61	7	58	37	5
Meclis-Güz 2008	34	58	8	49	45	%6
Meclis- Bahar 2008	34	58	8	47	46	%7
Meclis-Güz 2007	35	56	9	64	28	%8
Meclis-Bahar 2007	43	50	7	74	22	4%
Meclis-Güz 2006	33	58	9	64	32	4%

Soru: QA9.3. Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğini sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?

Seçenek: (MİLLİYET) Hükümeti

Yanıtlar: Güvenme eğilimindeyim

	LU	77%
	DK	61%
	AT	58%
	SE	57%
	NL	56%
	CY	56%
	FI	54%
	DE	45%
	MT	41%
	EE	38%
	SK	38%
	BE	35%
	ES	34%
	EU27	32%
	SI	31%
	FR	29%
	PT	28%
	CZ	28%
	EL	25%
	IT	25%
	RO	22%
	UK	21%
	PL	21%
	IE	20%
	LT	19%
	BG	17%
	HU	14%
	LV	10%
	TR	57%
	MK	36%
	HR	13%

Avrupa Birliği'nin genel yapısı hakkında farkındalık

AB imajı ile yakından ilintili olan kurumsal yapıya hakim bir bilgi düzeyi olup olmadığını anlamak amacıyla birkaç soru sorulmuştur. Kurumların isimlerini duymuşluk düzeyinde de olsa Türkiye'de AB genelinin gerisinde kalınmasına rağmen %60 ve üzerinde bir kitlenin kurumların isimlerini duymuşlukları vardır. Bahar 2008 ile karşılaştırıldığında Avrupa Parlamentosu dışındaki tüm kurumların isim duyulmuşluklarında Türkiye'de 4-5 puanlık düşüşler gözlenmektedir. Oysa AB genelinde ya aynı düzey korunmakta, ya da isim duyulmuşluklarında ufak da olsa artış gözlenmektedir.

<i>Soru 13. Aşağıdaki kurumları duyduunuz mu?</i>			
Avrupa Parlamentosu	Evet	Hayır	CY
AB 27-Güz 2008	87	12	1
Türkiye-Güz 2008	65	27	8
AB 27-Bahar 2009	89	10	1
Türkiye-Bahar 2009	69	26	5
Avrupa Komisyonu	Evet	Hayır	CY
AB 27-Güz 2008	77	21	2
Türkiye-Güz 2008	60	32	8
AB 27-Bahar 2009	78	20	2
Türkiye-Bahar 2009	57	37	6
Avrupa Merkez Bankası	Evet	Hayır	CY
AB 27-Güz 2008	77	21	2
Türkiye-Güz 2008	61	31	8
AB 27-Bahar 2009	75	23	2
Türkiye-Bahar 2009	58	35	7

Avrupa kurumlarına güven

Avrupa kurumlarına pek aşına olmayan Türkiye kamuoyu yine de bu kurumlara güvenme eğiliminde midir? Aşağıda Tablo Soru 14 ten de görülebileceği gibi bu sorunun yanıtı AB genelinden daha düşük bir güvenme eğilimini ortaya koymaktadır. Tüm sorgulanan kurumlar için güven düzeyi AB genelinin yarısı ya da daha azına karşılık gelmektedir. Ancak Güz 2008'den bu yana ufak da olsa bu güven eğiliminde bir artış gözlenmektedir.

Bahar 2008'e göre bakıldığında Avrupa kurumlarına duyulan güvenin hemen hemen aynı düzeyde olduğu görülmektedir.

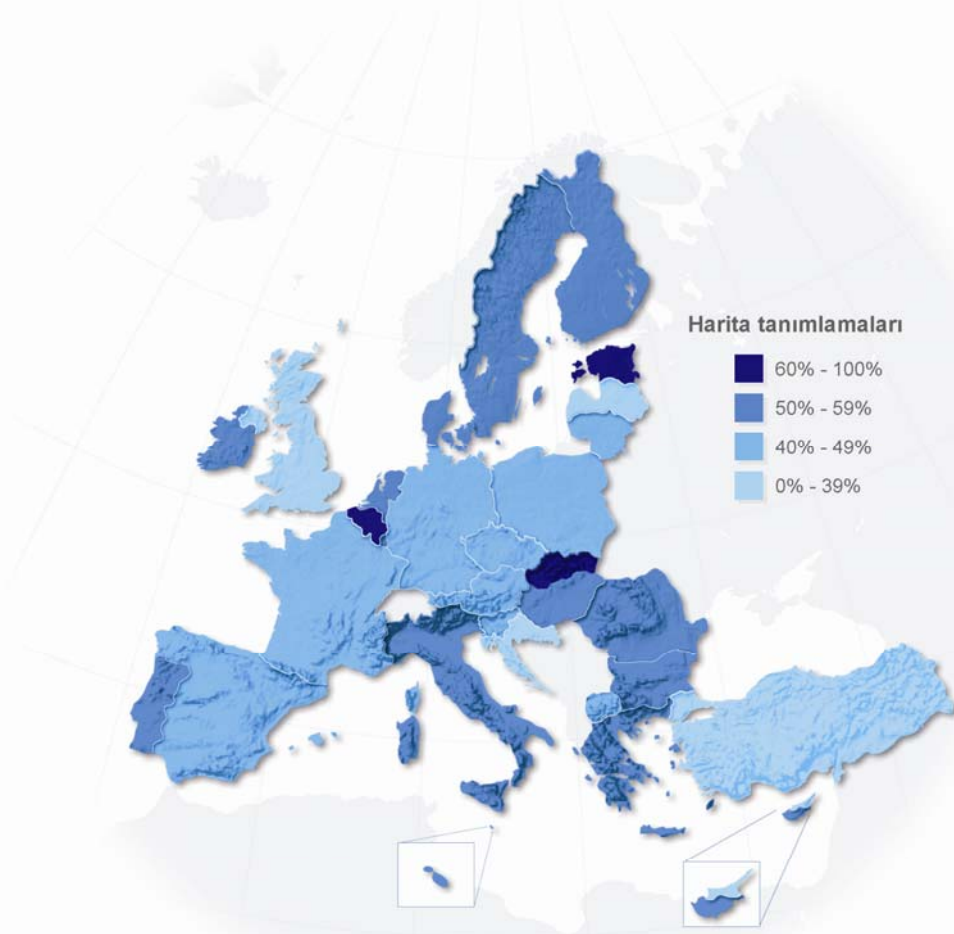
<i>Soru 14. Bu kurumlardan hangilerine güvenme ya da güvenmeme eğilimindesiniz?</i>				
Avrupa Parlamentosu		Güvenme Eğilimindeyim (%)	Güvenmeme Eğilimindeyim (%)	CY (%)
Bahar 2008	AB 27	52	27	21
	Türkiye	25	41	34
Güz 2008	AB 27	51	31	18
	Türkiye	20	42	38
Bahar 2009	AB 27	48	36	16
	Türkiye	27	42	31
Avrupa Komisyonu		Güvenme eğilimindeyim	Güvenmeme eğilimindeyim	CY
Bahar 2008	AB 27	47	27	26
	Türkiye	23	40	37
Güz 2008	AB 27	47	30	23
	Türkiye	19	43	38
Bahar 2009	AB 27	44	34	22
	Türkiye	20	44	36
Avrupa Merkez Bankası		Güvenme eğilimindeyim	Güvenmeme eğilimindeyim	CY
Bahar 2008	AB 27	50	24	26
	Türkiye	21	39	40
Güz 2008	AB 27	48	30	22
	Türkiye	20	42	38
Bahar 2009	AB 27	44	33	23
	Türkiye	22	42	36

Soru: QA14.2. Her biri için, güvenme eğiliminde olup olmadığınızı lütfen söyler misiniz?

Seçenek: Avrupa Komisyonu

Yanıtlar: Güvenme eğilimindeyim

	BE	62%
	SK	61%
	EE	60%
	NL	59%
	MT	59%
	DK	56%
	PT	56%
	FI	56%
	LU	53%
	RO	53%
	BG	52%
	EL	51%
	IE	51%
	SE	51%
	CY*	51%
	IT	50%
	HU	50%
	LT	49%
	PL	49%
	SI	47%
	CZ	46%
	EU27	44%
	ES	44%
	AT	43%
	DE	42%
	FR	41%
	LV	35%
	UK	22%
* CY(toc) = 30%		
	MK	43%
	HR	34%
	TR	20%

AB Hakkında görüşler

AB hakkında özellikle vatandaşların AB karar süreçlerine katılımı ve etkisi konusunda birkaç ayrıntılı soru ile görüşler alınmıştır. Gerek Türkiye’de, gerek AB genelinde, sıradan vatandaşların düşüncelerinin dikkate alındığı fikri pek destek bulmamaktadır. Ulusal karar süreçlerinde sıradan vatandaşların görüşlerinin dikkate alındığı fikri ise AB genelinde daha yüksek oranda kabul görmektedir.

Gerek AB genelinde, gerek Türkiye’de, AB’nin nasıl işlediği pek anlaşılmamaktadır. Ancak bu konuda Türkiye’de fikir dahi yürütmeyen kesim %19 gibi yüksek bir düzeydedir.

Türkiye'nin AB karar süreçlerinde bir üye olarak bulunmaması nedeniyle görüşlerinin AB'nde göz önüne alınmadığı görüşü (%28) geniş kabul bulmaktadır.

Soru 15. Size okuyacağım her bir ifadeye katılma eğiliminde olup olmadığınızı belirtebilir misiniz?				
Benim fikirlerim Avrupa Birliği'nde dikkate alınacaktır		Katılma Eğilimindeyim (%)	Katılmama Eğilimindeyim (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	30	61	9
	Türkiye	27	54	19
Bahar 2009	AB 27	38	53	9
	Türkiye	30	59	11
Benim fikirlerim (Türkiye'de) dikkate alınmaktadır		Katılma Eğilimindeyim (%)	Katılmama Eğilimindeyim (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	46	48	6
	Türkiye	22	61	17
Bahar 2009	AB 27	51	43	6
	Türkiye	31	61	8
Avrupa Birliği'nin nasıl işlediğini anlıyorum		Katılma Eğilimindeyim (%)	Katılmama Eğilimindeyim (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	41	51	8
	Türkiye	26	48	26
Bahar 2009	AB 27	44	48	8
	Türkiye	32	49	19
(Türkiye'nin) fikirleri Avrupa Birliği'nde göz önüne alınmaktadır		Katılma Eğilimindeyim (%)	Katılmama Eğilimindeyim (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	60	31	9
	Türkiye	24	55	21
Bahar 2009	AB 27	61	30	9
	Türkiye	28	59	13

Avrupa Parasal Birliği konusunda AB kamuoyunda %61 düzeyinde bir destek olduğu gözlenmektedir. AB'nin genişlemesine %47'lik bir destek var iken AB genelinde buna karşı olan grup da hemen hemen aynı büyüklüktedir. Avrupanın yapılanma hızı hakkındaki değerlendirmeler ise oldukça belirsiz bir görünümde. %39 AB genelinde Avrupa'nın yapılanma hızının bir grup ülkede diğer ülkelere göre daha hızlı olduğunu düşünürken, %42 bu görüşe karşıdır. Türkiye'de ise %24 bu konuda bir görüş belirtmemiştir.

Size okuyacağım her bir ifade için düşünceniz nedir? Her bir ifade için “destekliyorum” ya da “karşıyım” şeklinde fikrinizi söyler misiniz?				
Tek para birimi olarak Euro’nun kullanıldığı bir Avrupa Parasal Birliği		Destekliyorum (%)	Karşıyım (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	61	32	7
	Türkiye	37	34	29
Bahar 2009	AB 27	61	33	6
	Türkiye	39	48	13
Avrupa Birliği’nin gelecek yıllarda başka ülkeleri de içine alarak genişlemesi		Destekliyorum (%)	Karşıyım (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	44	43	12
	Türkiye	45	21	34
Bahar 2009	AB 27	43	46	11
	Türkiye	47	37	16
Avrupa’nın yapılanma hızının bir grup ülkede diğer ülkelere göre daha hızlı olması		Destekliyorum (%)	Karşıyım (%)	Bilmiyor (%)
Güz 2008	AB 27	39	42	19
	Türkiye	30	33	37
Bahar 2009	AB 27	39	42	19
	Türkiye	35	41	24

Avrupa bütünleşmesinin hangi yönlerde geliştirilmesi gerektiği konusundaki tercihlere bakıldığında AB geneli ile Türkiye arasında ayrışmalar gözlenmektedir. Türkiye’de en başta görülen mesele daha fakir bölgeler ile dayanışma (%23), suça karşı mücadele ve enerji meseleleri (%12) ve kültür (%12) ile Avrupa dış politikalarıdır (%17). AB geneli açısından ise ekonomik (%33) ve sosyal meseleler (%26), suça karşı mücadele (%23) ve göç meseleleri (%25) ön sırada gelmektedir. Türkiye’de bu konuda fikir beyan etmeyenlerin oranı AB genelinin üç katından fazla ve %14 düzeyindedir.

Soru 18. Avrupa bütünleşmesi, son yıllarda çeşitli konulara odaklanmaktadır. Sizce, gelecekte Avrupa Birliği'ni güçlendirmek için, Avrupa kurumları tarafından, önümüzdeki yıllarda hangi yönlerin üzerinde durulmalı?

	Güz 2008		Bahar 2009	
	AB 27	Türkiye	AB 27	Türkiye
İç Pazar	%18	%12	%13	%14
Kültür politikası	%6	%14	%5	%12
Avrupa dış politikası	%16	%14	%11	%17
Avrupa savunma politikası	%14	%7	%7	%6
Göç meseleleri	%29	%13	%25	%11
Avrupa eğitim politikası	%13	%8	%13	%11
Çevre meseleleri	%27	%8	%21	%13
Enerji meseleleri	%30	%15	%19	%12
Daha fakir olan bölgeler ile dayanışma	%20	%23	%18	%23
Bilimsel araştırma	%15	%7	%10	%9
Sosyal meseleler	%27	%11	%26	%11
Suçla karşı mücadele	%29	%15	%23	%12
İklim değişikliğine karşı mücadele			%16	%6
Ekonomik meseleler			%33	%29
Ulaşım ve enerji altyapısı			%8	%3
Bunların hiçbiri	%2	%2	%1	%2
Diğer	%1	%1	%1	%1
Bilmiyor	%5	%31	%4	%14

Avrupa Kimliği

AB geneli ve Türkiye’de Avrupalı kimliğine dair basit iki değerlendirmeye bakıldığında anlamlı farklılıklar görmek mümkündür. Örneğin AB’de coğrafyayı Avrupalı kimliğinin en önemli unsuru olarak gören %25 gibi bir kitle varken Türkiye’de bu tercihi yapan ancak %18’dir. Türkiye’de de ortak dini miras %22 tarafından başta gelen etmen olarak sayılırken bu tercih AB genelinde ancak %8 tarafından dile getirilmektedir.

Ancak her iki tarafta da ortak görüş Avrupalı kimliğinin en başta gelen iki unsurunun ortak tarih ve ortak kültür olduğudur. Türkiye’de bu iki unsur toplam %44 tarafından başa konulurken AB genelinde %47 bu iki unsurdan birini seçmiştir.

Sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangi iki tanesi Avrupalı kimliğini oluşturan en önemli unsurlardır?

	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Ortak tarih	24	20
Coğrafya	25	18
Demokratik değerler	41	20
Yüksek seviyede sosyal koruma	24	14
Ortak kültür	23	24
Ortak dini miras	8	22
Girişimcilik	11	9
Diğer (Okumayınız)	1	1
Hiçbiri / Avrupalı kimliği diye bir şey yoktur (Okumayınız)	5	4
Bilmiyor	8	18

Avrupalılık ve kimlik konusunda düşünürken AB genelinde %74 kendini Avrupalı olarak görürken Türkiye’de bu ancak %30 gibi ufak bir grup tarafından dillendirilmektedir. Kendini ülkelerinin vatandaşı olarak görenler AB genelinde de (%94) Türkiye’de de yüksektir (%90). Benzer şekilde gerek AB genelinde gerek Türkiye’de kendisini yöresinin ya da bölgesinin insanı olarak görenler sırasıyla %91 ve %88 düzeyindedir. Şaşırtıcı şekilde, Türkiye’de (%74) kendisini dünya vatandaşı olarak görenler AB genelinden (%64) daha yüksek bir orandadır.

Bu konu üzerine düşündüğünüzde, kişisel olarak kendinizi ne derece hissediyorsunuz?

Avrupalı (Türkiyeli/Ülkeli)					Yörenizin / Bölgenizin insanı		Bir dünya vatandaşı	
	AB 27	Türkiye	AB 27	Türkiye	AB 27	Türkiye	AB 27	Türkiye
Büyük ölçüde	32	10	77	76	68	70	30	43
Biraz	42	20	17	14	23	18	34	31
Çok fazla değil	17	24	3	4	6	5	23	10
Hiç	8	42	2	3	2	4	11	11
Bilmiyor	1	4	1	3	1	3	2	5
Evet	74	30	94	90	91	88	64	74
Hayır	25	66	5	7	8	9	34	21

AB’nin Geleceği

AB’nin geleceği hakkında değerlendirmelere bakıldığında da Türkiye kamuoyu ile AB genelindeki kamuoyu görüşleri arasında anlamlı farklar olduğu gözlenmektedir. Aşağıdaki tablodan da izlenebileceği gibi Türkiye’de bu en genel şekliyle sorulduğunda AB’nin geleceği hakkındaki iyimser kanaat (%53) AB geneliyle karşılaştırıldığında (%64 iyimser) daha düşük kalmaktadır. Ancak yine de gerek AB gerek Türkiye’de net bir çoğunluk bu konuda iyimser bir tavır sergilemektedir.

Avrupa Birliği'nin geleceği hakkında, çok mu iyimlersiniz, oldukça mı iyimlersiniz, oldukça mı kötümlersiniz yoksa çok mu kötümlersiniz?

	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Çok iyimser	9	18
Oldukça iyimser	55	35
Oldukça kötümser	23	25
Çok kötümser	6	10
Bilmiyor	7	12
İyimser	64	53
Kötümser	29	35

Bir başka benzer değerlendirmede AB'nin 2030 yılına gelindiğinde nasıl olacağına dair sorulmuştur. Avrupa vatandaşlarının hayatlarının, bundan yaklaşık yirmi yıl sonra, bugünkünden daha kolay olacağını düşünenler Türkiye'de %39 ile AB genelinin %11 puan daha önündedir. AB genelinde hakim kanaat bu ileri tarihte Avrupa vatandaşlarının hayatlarının daha zor olacağı yönündedir (%32). İyimser olan %28'lik kitleden daha geniş bir kitle ise %30 düzeyinde pek birşeyin değişmeyeceğini ifade etmektedir. Türkiye'de genel hayat kolaylığında bir değişim olmayacağını düşünenler AB düzeyinin yarısı kadardır (%15).

Avrupa Birliği'nin 2030'da nasıl olacağını hayal edin. Bugünle karşılaştırıldığında, Avrupa vatandaşlarının hayatları nasıl olacak?

	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Daha kolay olacak	28	39
Daha zor olacak	32	34
Ne daha kolay ne de daha zor olacak	30	15
Bilmiyor	10	12

Yine 2030'a ilişkin değerlendirmelere bakıldığında, bu tarihte neler olacağına dair değerlendirmelerin yanı sıra, bir de, bu konularda özlenen ve tercih edilen değişimin nasıl olması istendiği de değişik şekillerde sorgulanmıştır. Örneğin "2030'da Avrupa Birliği'nde insanlar ekonomiye mi yoksa çevreye mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?" AB genelinde %33 ekonomiye daha çok önem verileceğini söylerken ancak %22'lik bir kesim ekonominin önceliğini tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Yani en azından %12 gibi bir kitle için ekonominin olası önceliği aslında tercih edilmeyen bir gelişmedir denilebilir. Türkiye'de de ekonominin gelecekteki hakimiyetine ilişkin değerlendirmelere karşılık tercihlerde çevrenin ön plana çıkması söz konusudur. Ancak hem ekonominin olası baskın konumu hem de çevrenin tercih edilen önceliğinin düşük düzeyi Türkiye'deki nitel benzerliği nicel olarak AB genelinden ayırmaktadır.

2030'da Avrupa Birliği'nde insanlar ekonomiye mi yoksa çevreye mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?	Şimdi gelecek için tahminlerinizle ilgili değil, umutlarla ilgili birkaç soru soracağım. 2030'da Avrupa Birliği'nde, tercihiniz ekonomiye mi, yoksa çevreye mi daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?
--	---

	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Ekonomi	33	49	22	42
Çevre	31	19	40	29
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	23	14	30	18
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	5	5	3	3
Bilmiyor	8	13	5	8

Benzer şekilde “insanlar çalışmaya mı yoksa boş zaman uğraşlarına mı daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?” değerlendirmesine bakıldığında 2030’daki olası gelişmenin gerek AB genelinde gerek Türkiye’de işin boş zaman uğraşlarının önünde olacağı yönünde bir değerlendirme ortaya çıkmaktadır. Burada çarpıcı olan hem Türkiye’de işin hakim görüntüsünün AB genelinden daha önde olması hem de iş ve boş zaman uğraşlarının eşit önem taşıyacağına dair değerlendirmenin Türkiye’de AB geneline göre çok geride çıkmış olmasıdır.

Bu gelişmeler hakkında tercihlerin yönüne bakıldığında AB ve Türkiye arasındaki ayrışmanın daha da açık ortaya çıktığını görüyoruz. Türkiye’de 20 yıl sonrasında işin önemli olduğu bir toplumda yaşamayı tercih edenlerin oranı daha da artarak %65’e varırken AB genelinde bu oran ancak %29 düzeyinde kalmaktadır.

Peki, insanlar çalışmaya mı yoksa boş zaman uğraşlarına mı daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?		Peki, tercihiniz çalışmaya mı yoksa boş zaman uğraşlarına mı daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
İş	46	54	29	65
Boş zaman uğraşları	19	21	33	16
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	23	8	32	10
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	5	4	3	3
Bilmiyor	7	13	3	6

Benzer değerlendirmeler düzen ve bireysel özgürlüklere dair yapıldığında göze çarpan örüntü Türkiye’de hem düzen seçeneğinin (%39) hem de bireysel özgürlükler seçeneğinin (%35) AB genelinin önünde yer aldığıdır. Ancak Türkiye’de düzenin ön planda yer almasını tercih edenlerin AB genelindeki oranın tam iki katı olduğu gözlenmektedir (%58). Bireysel özgürlüklerin düzenin önünde yer almasını tercih edenler hem nasıl bir gelişme olacağı sorulduğunda verilen tahminin hem de AB genelindeki tercih düzeyinin gerisinde kalmaktadır (%21). Yani Türkiye’de insanlar bireysel özgürlüklerin düzen seçeneği karşısında önceliğinin artacağını tahmin etmekte ancak bu gelişmeyi tercih etmemektedirler denilebilir.

Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar düzene mi yoksa bireysel özgürlüğe mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?	Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde tercihiniz düzene mi yoksa bireysel özgürlüğe mi daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?			
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Düzen	35	39	29	58
Bireysel özgürlük	30	35	35	21
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	21	8	28	12
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	5	4	3	2
Bilmiyor	9	14	5	7

“...İnsanların aile yaşantılarına ayıracak daha çok zamanları mı yoksa daha az zamanları mı olacak?” sorusuna bakıldığında aileye ayrılan vaktin daha ön planda olacağını düşünenler ancak %38 (AB genelinde ancak %31) oysa aileye daha az vakit ayrılacağını düşünenler ise %41 düzeyindedir (AB genelinde ise %44). Tahmin edilen gelişmelere kaçın tercih edilen gelişmelere bakıldığında AB geneliyle Türkiye arasındaki benzerlik daha açık ortaya çıkmaktadır. Türkiye’de tercih edilen gelişme %71 ile aileye daha çok zaman ayrılması iken bu oran AB genelinde %78 düzeyindedir.

Peki insanların aile yaşantılarına ayıracak daha çok zamanları mı yoksa daha az zamanları mı olacak?	Peki, tercihiniz insanların aile yaşantısına ayıracak daha çok zamanları mı yoksa daha az zamanları mı olacağı bir toplumdan yana olurdu?			
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Daha çok zaman	31	38	78	71
Daha az zaman	44	41	7	16
Hiç birşey değiş-meyecek(mesin), bugünün toplumuyla aynı ol-acak(sun) (Okumayınız)	17	10	11	6
Bilmiyor	8	11	4	7

AB geneli ile benzer saptama ve tercihler “2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar etnik ve dini azınlıklara karşı daha hoşgörülü mü yoksa daha hoşgörüsüz bir toplumda mı yaşayacak?” sorusuna verilen cevaplarda da izlenebilmektedir. 2030 yılında AB’nde etnik ve dini azınlıklara karşı daha hoş görülü bir toplum olacağı saptaması hem AB’de hem Türkiye’de baskın saptamadır. Her iki tarafta da bu gelişmenin tercih edilen gelişme olduğu daha baskın gruplar tarafından dile getirilmektedir.

Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar etnik ve dini azınlıklara karşı daha hoşgörülü mü yoksa daha hoşgörüsüz bir toplumda mı yaşayacak?	Peki 2030'da, Avrupa Birliği'nde etnik ve dini azınlıklara daha hoşgörülü bir toplumu mu yoksa daha hoşgörüsüz bir toplumu mu tercih ederdiniz?			
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Daha hoşgörülü	43	42	73	75
Daha hoşgörüsüz	31	38	10	13
Hiç birşey değiş-mesin (meyecek), bugünün toplumuyla aynı ol-acak (sun) (Okumayınız)	16	8	12	5
Bilmiyor	10	12	5	7

“Aynı seviyede beceri ve tecrübeye sahip kadınlarla erkeklerin maaşları ortalama eşit” olacağına dair saptama hem AB genelinde hem Türkiye’de baskın kanaattir. Ancak bu gelişmeyi her iki tarafta da tercih eden kitleler bu saptanan boyutların altındadır. Yani liyakat temelinde kadın-erkek eşitliği yönünde gelişmenin gerçekleşeceğini düşünen ancak bunu tercih etmeyen yaklaşık %10 civarında bir kitle her iki tarafta da mevcuttur.

Şimdi size okuyacaklarımdan her biri için, sizin görüşünüze göre, 2030'da Avrupa Birliği'nde..... mı?				
Aynı seviyede beceri ve tecrübeye sahip kadınlarla erkeklerin maaşları ortalama eşit olacak			Tüm siyasi kurumlarda eşit oranda kadın ve erkek bulunacak	
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Evet, muhtemelen	59	67	49	56
Muhtemelen hayır	32	22	40	32
Bilmiyor	9	11	11	12

Aşağıda verilen, 2030 yılında AB hakkında olası gelişmelerin değerlendirmelerine bakıldığında, AB genelindeki değerlendirmelerin Türkiye’ye göre AB hakkında daha iyimser ve pozitif olduğu göze çarpmaktadır. Örneğin, AB genelinde Avro nun dolardan daha kuvvetli olacağını, AB’nin dünyanın önde gelen bir diplomatik gücü olacağını, ve Avrupa kıtasının çok daha ötesinde bir etkinliği olacağını düşünenlerin oranı Türkiye’dekilerden daha yüksektir. Yani AB kamuoyları AB’nin geleceği hakkında Türkiye kamuoyundan daha iyimser ve pozitifdir denilebilir.

Sayacaklarımdan her biri için; sizce, Avrupa Birliği, 2030 yılında, mı?								
Yalnızca ikincil bir ekonomik güç olacak		Euro / Avro ile birlikte, dolardan daha kuvvetli bir para birimine sahip olacak		Dünyanın önde gelen bir diplomatik gücü olacak		Avrupa kıtasının sınırlarının çok daha ötesine ulaşacak		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Evet, muhtemelen öyle	33	43	56	44	56	42	43	38
Hayır, muhtemelen öyle değil	47	24	25	26	26	28	37	28
Bilmiyor	20	33	19	30	18	30	20	34

Gelecek ile bugünkü durum karşılaştırmasını en iyi yansıtan tablo aşağıda verilmiştir. 2030 yılında ülkenin karşı karşıya olacağı sorunlarla bugün gündemde baskın görülen sorunlar karşılaştırmalı olarak bu tabloda sunulmuştur. Hem AB genelinde hem Türkiye’de 20 yıl sonra ekonomik sorunların, gündemden düşmeseler de, önemlerinin azalacağına dair bir beklenti vardır. Örneğin işsizlik bugün için %67 tarafından (AB genelinde %49) en önemli iki sorun arasına konurken 20 yıl sonrası için bu oran ancak %37 dir (AB geneli için %20). Terör için de benzer bir iyimser değerlendirme gözlenirken örneğin suç hakkında daha kötümser bir hava hakimdir ve 20 yıl sonra suçun ülke gündemindeki yerinin artacağı öngörülmektedir.

Şu anda ülkenizin karşı karşıya olduğu en önemli iki sorun sizce nelerdir?

Yine 2030'un nasıl olacağını hayal ettiğinizde, sizin görüşünüze göre, 2030'da Türkiye'nin karşılaşacağı en önemli iki mesele hangileri olacak?

	Bahar 2009		Bahar 2009	
	AB27	Türkiye	AB 27	Türkiye
İşsizlik	%49	%67	%20	%37
Terör	%5	%42	%9	%25
Ekonomik durum	%42	%34	%23	%34
Suç	%16	%9	%18	%15
Fiyatların yükselmesi/enflasyon	%21	%10	%12	%11
Eğitim sistemi	%7	%6	%5	%4
Sağlık hizmeti sistemi	%14	%3	%15	%6
Vergilendirme	%7	%3	%6	%3
Emeklilik/Emekli Maaşları	%9	%4	%17	%4
Savunma/Dış ilişkiler	%1	%1	%4	%6
Göç	%9	%2	%13	%6
Çevreyi koruma	%5	%1	%16	%4
İskan	%5	%1	%6	%2
Enerji ile ilgili meseleler	%2	%1	%11	%5
Diğer	%1	%2	%0	%0
CY/Bilmiyor	%1	%0	%8	%10

4. KÜRESELLEŞME HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

Küreselleşme ile ilgili değerlendirmeleri daha önceki raporlarda sunulmuş çerçevenin ötesine geçirmek amacıyla daha geniş sayıda ve konuyu değişik açılardan sorgulayan sorular sorulmuştur.

Başlangıç noktası olarak “bir ülkenin veya bir ülkeler topluluğunun dünyadaki gücünü ve etkisini belirleyen en önemli faktördür?” sorusu alındığında ekonomik ve siyasi gücün AB genelindeki öneminin Türkiye’den yüksek olduğu ancak Türkiye kamuoyunun da askeri güç ve kültürel etkiyi AB genelinden daha fazla ön plana çıkardığını görüyoruz. Aynı faktörler arasında AB’ni tanımlayan faktörler değerlendirmesine baktığımızda da benzer bir ayrışmayı gözlüyoruz. AB genelinde ekonomik ve siyasi gücün AB’yi tanımlayan faktörler arasında öne konduğunu. Türkiye’de ise askeri güç ve kültürel etkiye AB genelinden daha çok ağırlık verildiğini görüyoruz. Yine de her iki tarafta da görece ağırlıklar değişmekle birlikte bu faktörlerin önem sırlamasının aynı olduğunun altını çizmek gerekir.

	Sizin düşüncenize göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi bir ülkenin veya bir ülkeler topluluğunun dünyadaki gücünü ve etkisini belirleyen en önemli faktördür?		Peki sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi Avrupa Birliği’ni en iyi tanımlamaktadır?	
	Bahar 2009		Bahar 2009	
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Ekonomik gücü	80	68	70	67
Siyasi etkisi	60	39	66	48
Askeri gücü	30	48	16	32
Kültürel etkisi	14	27	21	29
Diğer (Okumayınız)	1	1	1	1
Hiçbiri (Okumayınız)	2	0	4	1
Bilmiyor	5	7	8	10

Küreselleşme ile ilgili değerlendirmelerde baskın bir negatif ya da pozitif eğilim olduğunu söylemek mümkün değildir. Ancak birbirleriyle çelişir gözükse de AB geneliyle Türkiye kamuoylarının eğilimleri sorudan soruya benzerlik göstermektedir. Örneğin, “Küreselleşme ekonomik büyüme için bir fırsattır” önermesine AB genelinde %59 Türkiye’de ise %55 katılma eğiliminde iken her iki tarafta da sırasıyla %27 ve %23 bu önermeye katılmamaktadır. Açıktır ki ağırlıklı olarak bir çoğunluk küreselleşmeyi bir fırsat olarak görürken hemen hemen dört kişiden biri de her iki tarafta da bu görüşe karşıdır.

Benzer bir eğilim küreselleşmenin sosyal eşitsizlikleri arttırdığına dair önermede de gözlenmektedir. Yani küreselleşme hem bir fırsat hem de sosyal adaletsizlikleri arttıran bir faktör olarak da görülmektedir ve küreselleşmenin etkin yönetimi için dünya genelinde bir ortak kurallar bütünlüğü sağlanması gerektiği fikrine de destek vardır.

Küreselleşme ekonomik büyüme için bir fırsattır		
	AB 27	Türkiye
Katılır	59	55
Katılmaz	27	23
Küreselleşme sosyal eşitsizlikleri artırır		
	AB 27	Türkiye
Katılır	51	53
Katılmaz	21	23
Küreselleşme, dünya çapında ortak kurallar olmasını gerektirir ("dünya genelinde yönetim")		
	AB 27	Türkiye
Katılır	73	59
Katılmaz	14	16

Daha önce sorulmuş olan bir iki sorunun zaman içerisindeki gelişimini de takip edebilmemiz mümkündür. Türkiye’de Bahar 2008’de bu konuda elde edilen değerlendirmelerde göze çarpan bir örüntü bu sorularda bilmiyor cevaplarının yüksek oranları buluyor olmasıydı. Bu değerlendirmelerde küreselleşme hakkında verilen pozitif denilebilecek iddialara katılma oranı Türkiye’de AB genelinden her zaman daha düşüktü. Negatif önermelere katılma oranı ise her seferinde AB genelinden yukarıda değildi.

Bahar 2008 de benzer bir örüntü aşağıdaki önermenin değerlendirmesinde de gözlenmektedir. Türkiye’de küreselleşme hakkında verilen iki seçenek arasındaki seçimlere bakıldığında küreselleşme bir fırsat olarak görülmekten çok bir tehdit olarak algılanmaktaydı. Bununla beraber, bu konuda görüş belirtmeyen kesim yaklaşık %45 düzeyindeydi. Güz 2008’e gelindiğinde küreselleşmeyi bir fırsat olarak değerlendirenlerde %10 puanlık bir artış gözlenirken tehdit algısında da %3 puanlık bir artış olmuş bu soruya cevap vermeyenlerde ise %13 puanlık bir düşüş gözlenmiştir. Bahar 2009’da ise küreselleşmenin bir fırsat olarak görülmesinin oranında son bir yıldır gözlenen artış devam etmiş ve %44 düzeyini yakalamıştır. Tehdit algısı da bu bağlamda azalmıştır. Ancak hala bu konuda yanıt vermeyen %29 gibi önemli bir kitle vardır.

Aşağıdaki iki önermeden hangisi sizin küreselleşme ile ilgili fikrinize en yakındır?

	Bahar 2008		Güz 2008		Bahar 2009	
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Küreselleşme açık pazar sayesinde ulusal şirketler için iyi bir fırsat temsil eder.	39	25	36	35	42	44
Küreselleşme ülkemizdeki istihdam ve şirketler için bir tehdidi temsil eder.	43	30	42	33	42	27
CY	18	45	22	32	16	29

Küreselleşmenin kötü etkileri karşısında AB ne derece koruyucu bir rol oynadığı hakkında değerlendirmelere bakıldığında AB genelinde bu önermeye katılanlar Güz 2008’de %43 düzeyindeyken Türkiye’de ancak %30 düzeyinde bulunmaktaydı. AB’nin koruyucu rolüne katılma oranı Bahar 2009’a gelindiğinde artmıştır (%47).

AB’nin, koruyucu etkisinin yanı sıra, küreselleşmenin olumlu etkilerinden daha iyi faydalanılması yönünde bir etki yaptığı önermesine AB genelinde %54 düzeyinde katılım varken (Güz 2008’de %48) bu oran Türkiye için %48’de (Güz 2008’de %38) kalmaktadır. Kısacası Türkiye kamuoyu, küreselleşme karşısında AB’nin kendisine git gide daha iyi bir etkisi olduğunu düşünmektedir denilebilir.

		Avrupa Birliği küreselleşmenin olumsuz etkilerinden korunmamıza yardımcı olmaktadır. İfadesine ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı söyler misiniz?		Avrupa Birliği, Avrupa Vatandaşlarının küreselleşmenin olumlu etkilerinden daha iyi faydalanmasını sağlar. İfadesine ne derece katıldığınızı veya karşı olduğunuzu söyler misiniz?	
		AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Güz 2008	Katılıyor	43	30	48	38
	Katılmıyor	37	34	31	24
Bahar 2009	Katılıyor	47	49	54	48
	Katılmıyor	36	26	30	31

Küresel ekonominin görüşülen kişilerin yaşadıkları ülke ekonomilerini ne derece etkilemekte olduğuna ilişkin değerlendirmelere bakıldığında AB genelinde (büyük ölçüde ve biraz toplamı %85) Türkiye kamuoyunun değerlendirmelerinden (büyük ölçüde ve biraz toplamı %73) daha yüksek oranda bir etkilenmişlik verildiğini görüyoruz.

(...) ekonomisinin küresel ekonomik durumdan ne derece etkilendiğini düşünüyorsunuz?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Büyük ölçüde	44	37
Biraz	41	36
Çok fazla değil	7	10
Hiç	1	5
Bilmiyor	7	12
Etkilendi	85	73
Etkilenmedi	8	15

Avrupa ekonomisinin değişik ülkelerle karşılaştırılmasına baktığımızda da karşımıza çıkan Türkiye'nin gözünden Avrupa ekonomisinin karşılaştırma istenen tüm ekonomilere göre daha iyi durumda olduğunu görüyoruz. Oysa AB genelinin değerlendirmesine göre Avrupa ekonomisi Japon ve Çin ekonomilerinden daha kötü performans göstermektedir. Türkiye kamuoyu Avrupa ekonomisinin performansını Japon ve Çin ekonomilerinden daha iyi gördüğü gibi AB genelinin kanaatine karşıt olarak Amerikan ekonomisinden de daha iyi durumda görmektedir. Kısaca, Türkiye kamuoyunun Avrupa ekonomisine bakışı AB kamuoyundan daha pozitiftir.

Sizce Avrupa Ekonomisi'nin performansı okuyacağım ülkelerin ekonomilerinden daha mı iyi, daha mı kötü yoksa aynı mı?												
	Amerikan ekonomisi		Japon ekonomisi		Çin ekonomisi		Hindistan ekonomisi		Rus ekonomisi		Brezilya ekonomisi	
	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Daha iyi performans gösteriyor	31	42	23	39	28	35	43	38	45	35	45	34
Daha kötü performans gösteriyor	31	24	39	26	38	28	22	21	18	23	15	21
Aynı	26	14	17	10	14	9	11	8	14	10	10	9
Bilmiyor/Cevap yok	12	20	21	25	20	28	24	33	23	32	30	36

Finansal ve ekonomik krizin etkileri karşısında etkin tedbirler alabilecek durumda olan kurumlar listesinde AB kamuoyu gözünde başta Avrupa Birliği gelmekte ve onu G20 ülkeleriyle ulusal hükümetler izlemektedir. Oysa Türkiye kamuoyu gözünde en başta gelen sorumlu kurum kendi hükümetidir. AB ve ABD de finansal ve ekonomik krizin etkileri karşısında etkin tedbirler alabilecek durumda görülmektedir. Ancak Türkiye’de bu soruya cevap veremeyen kesim AB genelindeki %12’nin üzerinde %18 gibi bir gruptur.

Sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi finansal ve ekonomik krizin etkileri karşısında etkin tedbirler alabilecek durumdadır?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
(Türkiye) Hükümeti	12	24
Avrupa Birliği	21	17
Amerika Birleşik Devletleri	16	14
G20 ülkeleri	20	6
Uluslararası Para Fonu (IMF)	14	12
Diğer (Okumayınız)	1	1
Hiçbiri (Okumayınız)	4	8
Bilmiyor	12	18

5. DEĞERLER ve İNSAN HAKLARI MESELELERİ

Kültürel değerlerde gözlenen ayrışmanın çözülmesi oldukça çetrefil bir konudur. Burada son Eurobarometre araştırmasında sorulan birkaç soruya verilen cevapları yine AB geneli ve Türkiye’deki belli başlı benzerlikler ve farklılıkların altını çizmek suretiyle ele alacağız.

Devletin hayatımıza müdahalesi temelindeki değerlendirmede AB geneliyle anlamlı bir farklılaşma gözlenmezken sorulan soruya bağlı olarak çevre koruması mı ekonomik büyüme mi sorusuna verilen cevabın değiştiği görülmektedir. Gerek AB genelinde gerek Türkiye’de ekonomik büyümenin öncelikli bir tercih olduğu gözlenirken bu amaca ulaşmak için çevreyi korumanın ikinci plana bırakılmasının destek bulmadığı söylenebilir. Yine devletin hayatımıza çok fazla müdahale ettiği görüşüyle uyum içerisinde “Serbest rekabet, ekonomik refahın en iyi garantisidir” görüşü de ağırlıklı olarak desteklenmektedir.

Şimdi size okuyacağım her bir ifadeye ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı söyler misiniz?

	AB 27		Türkiye	
	Katılıyor (%)	Katılmıyor (%)	Katılıyor (%)	Katılmıyor (%)
Devlet hayatlarımıza çok fazla müdahale ediyor	61	35	60	33
(A GRUBU) Ekonomik büyüme, çevreyi etkilese bile, Türkiye için öncelik olmalı.	50	44	74	14
(B GRUBU) Çevreyi korumak, ekonomik büyümeyi etkilese bile Türkiye için öncelik olmalı.	71	24	79	11
Serbest rekabet, ekonomik refahın en iyi garantisidir.	65	25	56	24

*Bu soru bağlamında örneklemelerin yarısına A grubu diğer yarısına da B grubu sorusu sorulmuştur.

Olası toplumsal değişikliklerin nasıl değerlendirildiğine dair değerlendirmelere bakıldığında AB geneli ile Türkiye arasında anlamlı farklılıklar gözlenmemektedir. Maddiyatın arka plana itilmesi ve teknolojik gelişim iki tarafta da ağırlıklı olarak iyi gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Yakın gelecekte yaşam tarzımızda şimdi size okuyacağım değişiklikler meydana gelecek olsa, bunun iyi bir şey mi, kötü bir şey mi, yoksa ne iyi ne de kötü bir şey mi olacağını düşünürdünüz?

	AB 27				Türkiye			
	İyi bir şey mi olur	Kötü bir şey mi olur	Ne iyi ne kötü bir şey mi olur	Bilmiyor	İyi bir şey mi olur	Kötü bir şey mi olur	Ne iyi ne kötü bir şey mi olur	Bilmiyor
Para ve mal / mülke daha az önem verilmesi	56	14	24	6	53	21	14	12
Teknolojinin gelişmesine daha çok önem verilmesi	68	9	18	5	70	11	8	11

Toplumsal değişimin hızı ile ilgili değerlendirmeler arasında ise her iki tarafta da azar azar değişim, radikal ve hızlı değişime ya da hiç değişmeme seçeneğine tercih edilmektedir. Ancak bu sorudan değişimin yönüne dair bir fikir elde edilememektedir. Her ne yöne nasıl bir değişim olacaksa bunun hızlı olmaması tercih sebebi gibi görünmektedir.

Şimdi size okuyacaklarımdan hangisi toplumumuzu nasıl değiştireceğimiz konusundaki görüşünüzü en iyi tanımlamaktadır?		
	AB 27	Türkiye
Daha uzun sürecek bir yaklaşım olsa bile, toplumumuzdaki önemli değişimler azar azar gerçekleştirilmelidir	62	52
Bazen radikal olmak anlamına gelse bile, toplumumuzdaki önemli değişimler ancak çabuk harekete geçerek meydana getirilebilir	28	29
Toplumumuzu değiştirmeye ihtiyaç duymuyoruz (OKUMAYINIZ)	4	6
Bilmiyor	6	13

AB geneli ve Türkiye’de mali önceliklere bakıldığında en göze çarpan farklılaşma Türkiye’de borçların ödenmesi seçeneğinin faturaların ödenmesinin hemen ardından ikinci en önemli öncelik olarak karşımıza çıkmasıdır. AB genelinde ise bu seçenek üçüncül öneme sahiptir. Bir diğer farklılaşma da AB genelinde pek bir öneme sahip görünmeyen “bir iş kurmak” seçeneğinin Türkiye’de %13 tarafından ilk üç seçenek arasında sayılmasıdır. Keza bir ev/daire almak da AB genelinde ancak %12 tarafından bahis konusu edilirken Türkiye’de %21 bu seçeneği ilk üç arasında saymıştır.

Mali öncelikleriniz nelerdir? Lütfen en başta gelen 3 mali önceliği belirtiniz.		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Faturaları ödemek	59	49
Emeklilik için birikim yapmak	16	14
Borçları ödemek	22	44
Bir ev / daire almak	12	21
Çocuklarıma / torunlarıma para bırakmak	14	14
Hastalandığım / çalışmadığım takdirde ailemi korumak	28	20
Acil durumlar için birikim sahibi olmak	44	30
Mevcut gelirimle mümkün olduğu kadar iyi yaşamak	41	28
Bir iş kurmak	4	13
Diğer (Okumayınız)	1	1
Hiçbiri (Okumayınız)	2	1
Bilmiyor	1	3

İş hayatında önceliklere bakıldığında da Türkiye’de maddi kaygıları yansıtan “iyi bir maaş” %52 ile en başta gelirken AB genelinde bu seçenek ancak %23 tarafından seçilmektedir. AB genelinde %25 tarafından en başta gelen öncelik olarak seçilen “ilgi çekici bir iş” seçeneği ise Türkiye’de ancak %4 tarafından seçilmiştir. Açıktır ki iş Türkiye’de öncelikle maddi sorunların çözümü için bir araç olarak görülmektedir ve ilgi çekici olup olmaması pek de önemli görünmemektedir.

Bir iş arayıp aramadığınızdan bağımsız olarak, şimdi size okuyacaklarımdan hangisini, siz, kişisel olarak, en başta gelen önceliğiniz olarak belirlerdiniz?

	AB 27	Türkiye
İyi bir maaş	25	52
İş güvenliği	47	40
İlgi çekici bir iş	25	4
Bilmiyor	3	4

İnsan Hakları Meseleleri

İnsan hakları ve AB politikaları konusunda birkaç soru yöneltilmiştir. En başta sorulan insan haklarına ilişkin meselelerden hangisinin AB dış politikasının başlıca önceliği olması hakkında tercihlere dairdir. Burada da AB genelinden oldukça farklı tercihler ortaya çıkmaktadır. Türkiye’de. Örneğin AB genelinde çocuk hakları %36 tarafından bu listenin başına konurken Türkiye’de bu grup ancak %17’dir. Türkiye’de ekonomik ve sosyal haklar %39 ile en başa konurken AB genelinde bu konu ikincil düzeyde önemsenmekte ve %33 gibi bir grup tarafından seçilmektedir. Türkiye’de işkenceye karşı mücadele %25 tarafından AB dış politikasının başlıca unsurları arasına konurken bu oran AB genelinde ancak %18’dir. AB genelinde %28 tarafından başa konulan Irkçılığa, yabancı düşmanlığına ve ayrımcılığa karşı mücadele Türkiye’de ancak %21 tarafından bahsedilmektedir.

İnsan haklarıyla ilgili olarak şimdi size okuyacağım meselelerden hangileri Avrupa Birliği’nin dış politikasının başlıca öncelikleri olmalıdır?

	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Ölüm cezasının kaldırılması	14	18
İşkenceye karşı mücadele	18	25
Çocuk hakları	36	17
Kadın hakları	20	27
İnsan ticaretine karşı mücadele	33	16
Ekonomik & Sosyal Haklar	33	39
İfade / Konuşma özgürlüğü	30	16
Medyanın özgürlüğü	9	5
Yargısız tutukluluğa karşı mücadele	8	9
Adil olmayan yargılama süreçleri	10	11
İrkçılığa, yabancı düşmanlığına ve ayrımcılığa karşı mücadele	28	21
Azınlık ve etnik gruplara ait kişilerin hakları	8	4
Diğer (Okumayınız)	1	1
Hiçbiri (Okumayınız)	1	1
Bilmiyor	4	10

Avrupa Birliği'nin dünyada insan haklarını teşvik etmek ve savunmak adına yaptıkları yetersiz diyen AB genelinde %48'lik bir grup iken bu grup Türkiye'de %44'dür. Her iki tarafta da AB'nin dünyada insan haklarını koruma konusunda yaptığı faaliyetler hakkında bilgilendirilmiş hissetmeyen grup %70 düzeyindedir.

Sizin görüşünüze göre, Avrupa Birliği dünyada insan haklarını teşvik etmek ve savunmak adına çok fazla mı çalışma yapıyor, yeteri kadar mı çalışma yapıyor, yoksa yaptıkları yetersiz mi kalıyor?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Çok fazla	3	9
Yeteri kadar	37	32
Yetersiz	48	44
Bilmiyor	12	15

AB'nin dünyada insan haklarını koruma konusunda yaptığı faaliyetler hakkında kendinizi ne derece bilgilendirilmiş hissediyorsunuz?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Çok iyi bilgilendiriliyorum	2	4
Oldukça iyi bilgilendiriliyorum	25	17
Pek iyi bilgilendirilmiyorum	51	35
Hiç iyi bilgilendirilmiyorum	19	34
Bilmiyor	3	10
Bilgilendirilmiş hisseder	27	21
Bilgilendirilmiş hissetmez	70	69

“Avrupa Birliği dünyanın hangi kısımlarında insan haklarını teşvik etme ve koruma çabalarını güçlendirmeye öncelik vermelidir?” sorusuna AB genelinde birinci sırada verilen yanıt bu çabaların, özel bir bölge seçmeden, her yerde sürdürülmesi yönündedir. Türkiye'de ise öncelik Sahara Çölünün güneyindeki Afrika Ülkeleri ile Kuzey Afrika'ya verilmiştir.

Avrupa Birliği dünyanın hangi kısımlarında insan haklarını teşvik etme ve koruma çabalarını güçlendirmeye öncelik vermelidir?		
	AB 27 (%)	Türkiye (%)
Sahara Çölünün güneyindeki Afrika Ülkeleri	18	18
Kuzey Afrika	9	14
Orta Doğu ve Körfez	14	14
Asya, Orta Asya	9	6
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	2	3
Kuzey Amerika	1	2
Doğu Avrupa ve Kafkas Ülkeleri	9	3
Batı Balkanlar	3	1
Diğer (Okumayınız)	1	1
Hepsi, özel bir bölgede değil (Okumayınız)	19	9
Hiçbiri (Okumayınız)	2	3
Bilmiyor	13	26

6. SONUÇ

SOSYO-EKONOMİK GÖSTERGELER

Hayattan memnuniyet

Bahar 2008'den bu yana gerek AB genelinde gerek Türkiye'de hayattan memnuniyette anlamlı düzeylerde düşüşler gözlenmektedir. Her ne kadar hayattan memnuniyet düzeyi Türkiye için %61 ile yüksek görünse de bu düzey bir önceki Güz 2008 araştırmasında %63 idi. AB ülkelerindeki %76-77'lik düzey ile karşılaştırıldığında da bu düzey düşük kalmaya devam etmektedir.

Mevcut Durum Değerlendirmeleri

Bahar 2009'da Türkiye kamuoyunun ülke ekonomisinin durumu ile tüm Avrupa ve dünya ekonomisinin durumu hakkındaki değerlendirmelerinin, ağırlıkla AB genelinde olduğu gibi kötümser, ancak, görece olarak da, AB kamuoyundan daha iyimser olduğu gözlenmektedir.

Gelecek 12 ay hakkında beklentiler

Türkiye kamuoyunun genel olarak hayatlarının gelecek 12 ayda nasıl gelişeceği hakkındaki beklentileri son bir yıl ile karşılaştırıldığında, AB genelinden farklı olarak, iyimserliğin anlamlı bir şekilde artmış görünmektedir.

Ülkenin en önemli sorunları

AB ile Türkiye arasında en önemli farklılaşma terörün gündemdeki yerine dairdir. Bahar 2009'a gelindiğinde Türkiye kamuoyu açısından terör, son bir yıl ile karşılaştırıldığında önemli sorun sıralamasından düşmüş olsa da %42 düzeyindedir. AB genelinde terör ancak %5 tarafından en önemli sorunlar listesine sokulurken Türkiye'de terör %42 ile en önemli ikinci sorundur. AB genelinde enflasyon Türkiye'de görüldüğünden daha yüksek bir oran tarafından önemli bulunmaktadır. Benzer şekilde sağlık hizmeti sistemi ve göç AB genelinde Türkiye'de görüldüğünden çok daha önemli bulunmaktadır.

AB HAKKINDA GÖRÜŞLER VE AB'NİN GELECEĞİ

Türkiye Kamuoyunun üyelik hakkındaki görüşleri

Türkiye kamuoyunun %48'i (Güz 2008'de %42'si) AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünmektedir. AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünen kitle her ne kadar ancak %48 düzeyinde de olsa genel olarak üyeliğin ülkeye yarar sağlayacağı görüşüne verilen destek %57 ile çok daha yukarıdadır. AB geneline bakıldığında üyeliğin fayda sağladığını düşünenler %56 düzeyindedir.

AB'nin genel imajı

Bahar 2009'da AB'nin pozitif imajında son bir yıldır gözlenen düşüşün geri sıçradığı gözlenmektedir. AB genelinde AB'nin pozitif bir imajı olduğunu belirtenlerin oranı %45 ile değişmezken, Türkiye'de yaklaşık beş puanlık bir yükselme ile %46'lık bir pozitif imaj oranı yakalanmış görünmektedir.

Kurumlara güven

AB genelinde adalet ve yargı sistemi ile AB ve Birleşmiş Milletler en güvenilen kurumlar olarak görülürken Türkiye’de AB ve Birleşmiş Milletler’e duyulan güven düşük ancak adalet ve yargı sistemine duyulan güven diğer kurumlara göre yüksektir.

Avrupa Birliği’nin genel yapısı hakkında farkındalık

Kurumların isimlerini duymuşluk düzeyinde de olsa Türkiye’de, AB genelinin gerisinde kalınmasına rağmen, %60 ve üzerinde bir kitlenin kurumların isimlerini duymuşlukları vardır. Bahar 2008 ile karşılaştırıldığında Avrupa Parlamentosu dışındaki tüm kurumların isim duyulmuşluklarında Türkiye’de 4-5 puanlık düşüşler gözlenmektedir. Oysa AB genelinde ya aynı düzey korunmakta, ya da isim duyulmuşluklarında ufak da olsa artış gözlenmektedir.

Avrupa kurumlarına güven

Türkiye kamuoyu, Avrupa kurumlarına güven konusunda AB genelinden daha düşük bir güvenme eğilimi ortaya koymaktadır. Tüm sorgulanan kurumlar için güven düzeyi AB genelinin yarısı ya da daha azına karşılık gelmektedir. Ancak Güz 2008’den bu yana ufak da olsa bu güven eğiliminde bir artış gözlenmektedir.

AB Hakkında görüşler

Gerek Türkiye’de, gerek AB genelinde, sıradan vatandaşların görüşlerinin dikkate alındığı fikri pek destek bulmamaktadır. Ulusal karar süreçlerinde sıradan vatandaşların fikirlerinin dikkate alındığı fikri ise AB genelinde daha yüksek oranda kabul görmektedir. Gerek AB genelinde, gerek Türkiye’de, AB’nin nasıl işlediği de pek anlaşılmamaktadır.

Avrupa Parasal Birliği konusunda AB kamuoyunda %61 düzeyinde bir destek olduğu gözlenmektedir. AB’nin genişlemesine %47’lik bir destek var iken AB genelinde buna karşı olan grup da hemen hemen aynı büyüklüktedir. Avrupanın yapılanma hızı hakkındaki değerlendirmeler ise oldukça belirsiz bir görünümündedir. %39 AB genelinde Avrupa’nın yapılanma hızının bir grup ülkede diğer ülkelere göre daha hızlı olduğunu düşünürken, %42 bu görüşe karşıdır.

Avrupa Kimliği

AB genelinde coğrafyayı Avrupalı kimliğinin en önemli unsuru olarak gören %25 gibi bir kitle varken Türkiye’de bu tercihi yapan ancak %18’dir. Türkiye’de de ortak dini miras %22 tarafından başta gelen etmen olarak sayılırken bu tercih AB genelinde ancak %8 tarafından dile getirilmektedir.

Avrupalılık ve kimlik konusunda düşünürken AB genelinde %74 kendisini Avrupalı olarak görürken Türkiye’de bu ancak %30 gibi ufak bir grup tarafından dillendirilmektedir.

AB’nin Geleceği

En genel şekliyle sorulduğunda AB’nin geleceği hakkındaki iyimser kanaat (%53) AB geneliyle karşılaştırıldığında (%64 iyimser) daha düşük kalmaktadır. Ancak yine de gerek AB gerek Türkiye’de net bir çoğunluk bu konuda iyimser bir tavır sergilemektedir.

Avrupa vatandaşlarının yaklaşık yirmi yıl sonra hayatlarının bugünkünden daha kolay olacağını düşünenler Türkiye’de %39 ile AB genelinin %11 puan daha önündedir. AB genelinde hakim kanaat bu ileri tarihte Avrupa vatandaşlarının hayatlarının daha zor olacağı yönündedir (%32). İyimser olan %28’lik kitleden daha geniş bir kitle ise %30 düzeyinde

birşeyin pek değişmeyeceğini ifade etmektedir. Türkiye’de genel hayat kolaylığında bir değişim olmayacağını düşünenler bu AB düzeyin yarısı kadardır (%15).

2030 yılında AB hakkında olası gelişmelerin değerlendirmelerine bakıldığında AB genelindeki değerlendirmelerin Türkiye’ye göre AB hakkında daha iyimser ve pozitif olduğu göze çarpmaktadır.

Hem AB genelinde hem Türkiye’de 20 yıl sonra ekonomik sorunlar gündemden düşmeseler de önemlerinin azalacağına dair bir beklenti vardır. Örneğin işsizlik bugün için %67 tarafından (AB genelinde %49) en önemli iki sorun arasında konurken 20 yıl sonrası için bu oran ancak %37 dir (AB geneli için %20). Terör, için de benzer bir iyimser değerlendirme gözlenirken örneğin suç hakkında daha kötümser bir hava hakimdir ve 20 yıl sonra suçun ülke gündemindeki yerinin artacağı öngörülmektedir.

KÜRESELLEŞME HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

“Bir ülkenin veya bir ülkeler topluluğunun dünyadaki gücünü ve etkisini belirleyen en önemli faktör nedir?” sorusu alındığında ekonomik ve siyasi gücün AB genelindeki öneminin Türkiye’den yüksek olduğu ancak Türkiye kamuoyunun da askeri güç ve kültürel etkiyi AB genelinden daha fazla ön plana çıkardığını görüyoruz. Aynı faktörler arasında AB’ni tanımlayan faktörler değerlendirmesine baktığımızda da benzer bir ayrışmayı gözliyoruz.

Küreselleşmenin kötü etkileri karşısında AB’nin koruyucu bir rol oynadığı hakkında değerlendirmeler Güz 2008’den Bahar 2009’a gelindiğinde artmıştır (%47).

AB’nin küreselleşmenin olumlu etkilerinden daha iyi faydalanılması yönünde bir etki yaptığı önermesine de AB genelinde %54 düzeyinde katılım varken (Güz 2008’de %48) bu oran Türkiye için %48’de (Güz 2008’de %38) kalmaktadır.

Türkiye kamuoyunun Avrupa ekonomisine bakışı AB kamuoyundan daha pozitiftir. Türkiye’nin gözünden Avrupa ekonomisinin karşılaştırma istenen tüm ekonomilere göre daha iyi durumda olduğu görülmüyor. Oysa AB genelinin değerlendirmesine göre Avrupa ekonomisi Japon ve Çin ekonomilerinden daha kötü performans göstermektedir.

DEĞERLER ve İNSAN HAKLARI MESELELERİ

Devletin hayatımıza müdahalesi temelindeki değerlendirmede AB geneliyle anlamlı bir farklılaşma gözlenmezken sorulan soruya bağlı olarak çevre koruması mı ekonomik büyüme mi sorusuna verilen cevabın değiştiği görülmektedir. Yine devletin hayatımıza çok fazla müdahale ettiği görüşüyle uyum içerisinde “Serbest rekabet, ekonomik refahın en iyi garantisidir” görüşü de ağırlıklı olarak desteklenmektedir.

Olası toplumsal değişikliklerin nasıl değerlendirildiğine dair değerlendirmelere bakıldığında AB geneli ve Türkiye arasında anlamlı farklılıklar gözlenmemektedir. Maddiyatın arka plana itilmesi ve teknolojik gelişim iki tarafta da ağırlıklı olarak iyi gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Toplumsal değişimin hızı ile ilgili değerlendirmeler arasında ise her iki tarafta da azar azar değişim, radikal ve hızlı değişime ya da hiç değişmeme seçeneğine tercih edilmektedir.

AB geneli ve Türkiye’de mali önceliklere bakıldığında en göze çarpan farklılaşma Türkiye’de borçların ödenmesi seçeneğinin faturaların ödenmesinin hemen ardından ikinci en önemli öncelik olarak karşımıza çıkmasıdır. AB genelinde ise bu seçenek üçüncül öneme sahiptir. Bir diğer farklılaşma da AB genelinde pek bir öneme sahip görünmeyen “bir iş kurmak” seçeneğinin Türkiye’de %13 tarafından ilk üç seçenek arasında sayılmasıdır. Keza bir ev/daire almak da AB genelinde ancak %12 tarafından bahis konusu edilirken Türkiye’de %21 bu seçeneği ilk üç arasında saymıştır.

İş hayatında önceliklere bakıldığında da Türkiye’de maddi kaygıları yansıtan “iyi bir maaş” %52 ile en başta gelirken AB genelinde bu seçenek ancak %23 tarafından seçilmektedir. AB genelinde %25 tarafından en başta gelen öncelik olarak seçilen “ilgi çekici bir iş” seçeneği ise Türkiye’de ancak %4 tarafından seçilmiştir.

İnsan Hakları Meseleleri

İnsan hakları alanındaki meselelerden hangisinin AB dış politikasının başlıca önceliği olması hakkında tercihlere bakıldığında AB genelinden oldukça farklı tercihler ortaya çıkmaktadır. Örneğin AB genelinde çocuk hakları %36 tarafından bu listenin başına konurken Türkiye’de bu grup ancak %17’dir. Türkiye’de ekonomik ve sosyal haklar %39 ile en başa konurken AB genelinde bu konu ikincil düzeyde önemsenmekte ve %33 gibi bir grup tarafından seçilmektedir. Türkiye’de işkenceye karşı mücadele %25 tarafından AB dış politikasının başlıca unsurları arasına konurken bu oran AB genelinde ancak %18’dir.

Avrupa Birliği’nin dünyada insan haklarını teşvik etmek ve savunmak adına yaptıkları yetersiz diyen AB genelinde %48’lik bir grup iken bu grup Türkiye’de %44’dür. Her iki tarafta da AB’nin dünyada insan haklarını koruma konusunda yaptığı faaliyetler hakkında bilgilendirilmiş hissetmeyen grup %70 düzeyindedir.

“Avrupa Birliği dünyanın hangi kısımlarında insan haklarını teşvik etme ve koruma çabalarını güçlendirmeye öncelik vermelidir?” sorusuna AB genelinde birinci sırada verilen cevap özel bir bölge seçmeden her yerde bu çabaların sürdürülmesidir. Türkiye’de ise öncelik Sahara Çölünün güneyindeki Afrika Ülkeleri ile Kuzey Afrika’ya verilmiştir.

EK

Araştırmada kullanılan soru formu ve teknik özellikler

Eurobarometre 71.3 hedef nüfusu AB üyeleri ve çalışmaya dahil olan diğer aday ülke ve toplumlardaki 15 yaş ve üzeri nüfustur. Buralarda uygulanan örneklem yöntemi çok aşamalı rastsal örneklem metodudur. Tüm raporlarda hem ülke verileri hem de hedef nüfus verileri karşılaştırılmaktadır. Burada ülke örneklemi AB geneli ile karşılaştırılırken EUROSTAT verilerine dayanılarak ağırlıklandırmaya gidilmiştir.

BU sonuçlar değerlendirilirken hatırd tutulmalıdır ki elde edilen bulguların güvenilirliği örneklem büyüklüğü ve gözlenen yüzdelere bağlıdır. Yaklaşık 1,000 kişiden oluşan örneklem ile hedef kitlede gerçek yüzdelere aşağıdaki güven aralıkları içinde olmaları beklenir.

Gözlenen yüzdelere	10% ya da 90%	20% ya da 80%	30% ya da 70%	40% ya da 60%	50%
Güven aralığı	± 1.9 puan	± 2.5 puan	± 2.7 puan	± 3.0 puan	± 3.1 puan

E	SORU FORMU VERSİYON
---	---------------------

(117)

A	1
B	2

EB71.2 E

28 numaralı soru sadece Türkiye'de sorulacaktır

29 numaralı soru sadece Hırvatistan'da sorulacaktır

30 numaralı soru sadece Kıbrıs Türk Toplumuna sorulacaktır
--

31 numaralı seçenek sadece Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti'nde sorulacaktır

Q1	Milliyetiniz nedir? Lütfen milliyetinizi tanımlayan ülkeyi / ülkeleri belirtin.
----	---

ÇOK CEVAP ALINABİLİR

(138-170)

Belçika	1,
Danimarka	2,
Almanya	3,
Yunanistan	4,
İspanya	5,
Fransa	6,
İrlanda	7,
İtalya	8,
Lüksemburg	9,
Hollanda	10,
Portekiz	11,
Birleşik Krallık (Büyük Britanya, Kuzey İrlanda)	12,
Avusturya	13,
İsveç	14,
Finlandiya	15,
Kıbrıs Cumhuriyeti (Güney)	16,
Çek Cumhuriyeti	17,
Estonya	18,
Macaristan	19,
Letonya	20,
Litvanya	21,
Malta	22,
Polonya	23,
Slovakya	24,
Slovenya	25,
Bulgaristan	26,
Romanya	27,
Türkiye	28,
Diğer ülkeler (Lütfen belirtin):	32,
Bilmiyor	33,

EB69.2 Q1

EĞER DİĞER ÜLKELER YA DA BİLMİYOR YANITI VERİLİRSE ANKETİ SONLANDIRIN

TEMEL 'TREND' SORULARI

1) SOSYO-EKONOMİK GÖSTERGELER

QA1 Genel olarak hayatınızdan çok mu memnunsunuz, biraz mı memnunsunuz, pek memnun değil misiniz, yoksa hiç mi memnun değilsiniz?

ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ

Çok memnunum	(191) 1
Biraz memnunum	2
Pek memnun değilim	3
Hiç memnun değilim	4
Bilmiyor	5

EB70.1 QA3

QA2a CY(KTT)'de sorulmayacaktır - CY(KTT) için QA2b'ye geçiniz.

QA2a Şimdi okuyacaklarımın her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

KART GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN

	ŞIKLARI OKUYUN	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
--	----------------	---------	-------------	--------------	----------	----------

(192)	1	Türkiye'deki durum	1	2	3	4	5
(193)	2	Avrupa Ekonomisi'nin durumu	1	2	3	4	5
(194)	3	Dünya'da ekonominin durumu	1	2	3	4	5
(195)	4	Sizin kişisel iş durumunuz	1	2	3	4	5
(196)	5	Hanenizin ekonomik durumu	1	2	3	4	5
(197)	6	Türkiye'deki iş / istihdam durumu	1	2	3	4	5
(198)	7	Türkiye'de çevrenin durumu	1	2	3	4	5

EB71.1 QA3a (ITEMS 1 TO 6) + EB70.1 QA4a (ITEM 7)

QA2b SADECE CY (KTT)'de SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QA3a'ya GEÇİNİZ

QA3a CY (KTT)'de SORULMAYACAKTIR - CY (KTT) İÇİN QA3b'ye GEÇİNİZ.

QA3 a	Gelecek 12 ay için beklentileriniz nelerdir? Gelecek 12 ayda ... daha iyi mi, daha kötü mü yoksa aynı mı olacak?
----------	--

(HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ)

	ANKETÖR DİKKAT! ŞIKLARI TEK TEK OKUYUNUZ VE HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ.	Daha iyi olacak	Daha kötü olacak	Aynı olacak	Bilmiyor
--	--	-----------------	------------------	-------------	----------

(206)	1	Genel olarak hayatınız	1	2	3	4
(207)	2	Türkiye'deki ekonomik durum	1	2	3	4
(208)	3	Evinizin finansal durumu	1	2	3	4
(209)	4	Türkiye'deki iş / istihdam durumu	1	2	3	4
(210)	5	Kişisel iş durumunuz	1	2	3	4
(211)	6	Avrupa Birliği'ndeki ekonomik durum	1	2	3	4
(212)	7	Dünya'da ekonominin durumu	1	2	3	4

EB71.1 QA4a

QA3b SADECE CY(KTT)'de SORULACAKTIR. DİĞERLERİ İÇİN QA4a'ya GEÇİNİZ.

QA4a ve QA5a CY(KTT)'de sorulmayacaktır. CY(KTT) için QA4b'ye geçiniz.

QA4 a	Şu anda Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en önemli iki sorun sizce nelerdir?
----------	--

ANKETÖR DİKKAT ! KART GÖSTERİNİZ VE İFADELERİ TEK TEK OKUYUNUZ EN FAZLA İKİ CEVAP ALABİLİRSİNİZ

	(220-237)
Suç	1,
Ekonomik durum	2,
Fiyatların yükselmesi / Enflasyon	3,
Vergilendirme	4,
İşsizlik	5,
Terör	6,
Savunma / Dış ilişkiler	7,
İskan	8,
Göç	9,
Sağlık hizmeti sistemi	10,
Eğitim sistemi	11,
Emeklilik / Emekli maaşları	12,
(SPLIT A) Çevreyi koruma	13,
(SPLIT B) Çevre	14,
Enerji	15,
Hiçbiri (OKUMAYINIZ)	16,
Diğer (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)	17,
Bilmiyor	18,

EB71.1 QA5a TREND MODIFIED

QA5 a	Peki, kendinizi düşündüğünüzde, şu anda karşı karşıya olduğunuz en önemli iki sorun nelerdir?
----------	---

ANKETÖR DİKKAT ! KART GÖSTERİNİZ VE İFADELERİ TEK TEK OKUYUNUZ EN FAZLA İKİ CEVAP ALABİLİRSİNİZ

	(238-255)
Suç	1,
Ekonomik durum	2,
Fiyatların yükselmesi / Enflasyon	3,
Vergilendirme	4,
İşsizlik	5,
Terör	6,
Savunma / Dış ilişkiler	7,
İskan	8,
Göç	9,
Sağlık hizmeti sistemi	10,
Eğitim sistemi	11,
Emeklilik / Emekli maaşları	12,
(SPLIT A) Çevreyi koruma	13,
(SPLIT B) Çevre	14,
Enerji	15,
Hiçbiri (OKUMAYINIZ)	16,
Diğer (Anketör dikkat! Bu şıkkı okumayın)	17,
Bilmiyor	18,

EB71.1 QA5b TREND MODIFIED

QA4b ve QA5b SADECE CY(KTT)'de SORULACAKTIR. DİĞERLERİ İÇİN QA6a'ya GEÇİNİZ.

2) AB'NİN ALGILANIŞI

QA6a ve QA7a SADECE AB27'de SORULACAKTIR – FM, TR ve HR İÇİN QA6b'ye GEÇİNİZ – CY(KTT) İÇİN QA6c'ye GEÇİNİZ

QA6b ve QA7b SADECE FM, TR ve HR'de SORULACAKTIR - AB 27 İÇİN QA8a'ya GEÇİNİZ - CY (KTT) İÇİN QA6c'ye GEÇİNİZ

QA6 b	Genel olarak düşündüğünüzde Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği?
----------	---

ANKETÖR DİKKAT!!! ŞIKLARI OKUYUNUZ.TEK CEVAP ALINIZ

	(294)
İyi bir şey mi olur	1
Kötü bir şey mi olur	2
Ne iyi ne kötü bir şey mi olur	3
Bilmiyor	4

EB71.1 QA6b

QA7 b	Herşeyi göz önünde bulundurduğunuzda, Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olmakla fayda sağlar mı yoksa sağlamaz mı?
----------	--

(295)

Evet, fayda sağlar	1
Hayır, fayda sağlamaz	2
Bilmiyor	3

EB71.1 QA7b

QA6c ve QA7c SADECE CY(KTT)'de SORULACAKTIR. DİĞERLERİ İÇİN QA8a'ya GEÇİNİZ.

QA8a'YI CY (KTT)'de SORMAYINIZ - CY (KTT) için QA8b'ye GEÇİNİZ.

QA8 a	Sizce, şu anda, 'de işler, genel olarak, doğru yönde mi yoksa yanlış yönde mi ilerliyor?
----------	--

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	İşler doğru yönde ilerliyor	İşler yanlış yönde ilerliyor	Hiçbiri (OKUMAYINI Z)	Bilmiyor
--	---	-----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	----------

(298)	1	Türkiye	1	2	3	4
(299)	2	Avrupa Birliği	1	2	3	4

EB71.1 QA8a TREND MODIFIED

QA8b'yi YALNIZCA CY (KTT)'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QA9'A GEÇİNİZ.

QA9: 1., 3. ve 4. SEÇENEKLER CY(KTT)'de SORULMAYACAKTIR.

QA9	Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?
-----	---

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	(OKUYUNUZ)	Güvenme eğilimindeyim	Güvenmeme eğilimindeyim	Bilmiyor
--	------------	--------------------------	----------------------------	----------

(302)	1	Adalet /Türk Yargı sistemi	1	2	3
(303)	2	Siyasi partiler	1	2	3
(304)	3	Türk Hükümeti	1	2	3
(305)	4	Türkiye Büyük Millet Meclisi	1	2	3
(306)	5	Avrupa Birliği	1	2	3

(307)	6	Birleşmiş Milletler	1	2	3
-------	---	---------------------	---	---	---

EB71.1 QA9 (items 3-5) + EB70.1 QA12 (items 1-2,6)

HERKESE SORULACAK

QA1 0	Genel olarak, Avrupa Birliği'nin sizin gözünüzdeki imajı, çok mu olumlu, biraz mı olumlu, ne olumlu ne olumsuz mu, biraz mı olumsuz, yoksa çok mu olumsuz?
----------	--

(TEK CEVAP ALINIZ)

(308)

Çok olumlu	1
Biraz olumlu	2
Ne olumlu ne olumsuz	3
Biraz olumsuz	4
Çok olumsuz	5
Bilmiyor	6

EB71.1 QA10

QA1 1	Avrupa Birliği size şahsen ne ifade etmektedir?
----------	---

KART GÖSTERİNİZ. ŞIKLARI OKUYUNUZ. BİRDEN ÇOK CEVAP ALABİLİRSİNİZ. ROTASYON UYGULAYINIZ

(309-324)

Bariş	1,
Ekonomik refah	2,
Demokrasi	3,
Sosyal güvenlik	4,
Avrupa Birliği içinde herhangi bir yer için seyahat etme, okuma ve çalışma özgürlüğü	5,
Kültürel çeşitlilik	6,
Dünyada fazla söz sahibi olma	7,
Euro	8,
İşsizlik	9,
Bürokrasi	10,
Para kaybı	11,
Kültürel kimliğimizin kaybolması	12,
Daha fazla suç işlenmesi	13,
Dış sınır bölgelerinde yetersiz kontrol	14,
Diğer (Anketör dikkat! Bu şıkkı okumayın)	15,
Bilmiyor / Cevap Yok (Anketör dikkat! Bu şıkkı okumayın)	16,

EB70.1 QA14

QA12a CY(KTT)'de SORULMAYACAKTIR – 1. SEÇENEĞİ AVRO ALANINDA OLMAYAN AB27 ÜLKELERİNE SORUNUZ – 2. SEÇENEĞİ SADECE AVRO ALANINDA OLAN ÜLKELERDE SORUNUZ – FM, HR ve TR'de SADECE 3, 4, 5, ve 6 SEÇENEKLERİNİ SORUNUZ – CY (KTT) İÇİN QA12b'ye GEÇİNİZ.

QA1 2a	Size okuyacağım her bir ifadeye katılma eğiliminde olup olmadığınızı belirtebilir misiniz?
-----------	--

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Katılma Eğilimindeyim	Katılmama Eğilimindeyim	Bilmiyor
--	---	-----------------------	-------------------------	----------

(327)
(328)
(329)
(330)

3	Benim fikirlerim Avrupa Birliği'nde dikkate alınacaktır	1	2	3
4	Benim fikirlerim Türkiye'de dikkate alınmaktadır	1	2	3
5	Avrupa Birliği'nin nasıl işlediğini anlıyorum	1	2	3
6	Türkiye'nin fikirleri Avrupa Birliği'nde göz önüne alınmaktadır	1	2	3

EB70.1 QA15a TREND MODIFIED

QA12b SADECE CY(KTT)'de SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QA13'e GEÇİNİZ

HERKESE SORULACAK

QA1 3	Bu görüşme öncesini düşündüğünüzde, size okuyacağım uluslararası kurumlardan hangilerini duydunuz?
----------	--

	OKUYUNUZ. HER KURUM İÇİN TEK CEVAP ALINIZ	Duydum	Duymadım	Bilmiyor
--	---	--------	----------	----------

(336)
(337)
(338)

1	Avrupa Parlamentosu	1	2	3
2	Avrupa Komisyonu	1	2	3
3	Avrupa Merkez Bankası	1	2	3

EB70.1 QA16 TREND MODIFIED

QA1 4	Her bir Avrupa kurumu için, güvenme eğiliminde olup olmadığınızı lütfen söyler misiniz?
----------	---

(HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ)

	OKUYUNUZ.HER KURUM İÇİN TEK CEVAP ALINIZ	Güvenme eğilimindeyim	Güvenme eğiliminde değilim	Bilmiyor
--	--	-----------------------	----------------------------	----------

(339)
(340)
(341)

1	Avrupa Parlamentosu	1	2	3
2	Avrupa Komisyonu	1	2	3
3	Avrupa Merkez Bankası	1	2	3

EB71.1 QA11

QA1 5	Size okuyacağım her bir ifade için düşünceniz nedir? Her bir ifade için “destekliyorum” ya da “karşıyım” şeklinde fikrinizi söyler misiniz?
----------	---

	OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYIN	Destekliyorum	Karşıyım	Bilmiyorum
--	-------------------------------	---------------	----------	------------

(342)	1	Tek para birimi olarak Euro'nun kullanıldığı bir Avrupa Parasal Birliği	1	2	3
(343)	2	Avrupa Birliği'nin gelecek yıllarda başka ülkeleri de içine alarak genişlemesi	1	2	3
(344)	3	Avrupa'nın yapılanma hızının bir grup ülkede diğer ülkelere göre daha hızlı olması	1	2	3

EB70.1 QA27 TREND MODIFIED

QA1 6	Şimdi size okuyacağım alanların her biri için, kararların daha çok Avrupa seviyesinde alınması gerektiğine mi, yoksa kararların daha az Avrupa seviyesinde alınması gerektiğine mi inanıyorsunuz?
----------	---

[KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN]

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kararlar daha çok Avrupa seviyesinde alınmalı	Kararlar daha az Avrupa seviyesinde alınmalı	Bir değişiklik yapmaya gerek yok (OKUMAYINI Z)	Bilmiyorum
--	---	---	--	--	------------

(345)	1	İşsizlikle mücadele	1	2	3	4
(346)	2	Sosyal hakları koruma	1	2	3	4
(347)	3	Ekonomik gelişme sağlama	1	2	3	4
(348)	4	Organize suçla mücadele	1	2	3	4
(349)	5	Terörizmle mücadele	1	2	3	4
(350)	6	Gıda güvenliğini sağlama	1	2	3	4
(351)	7	Çevreyi koruma	1	2	3	4
(352)	8	Başlıca sağlık konularını yönetme	1	2	3	4
(353)	9	Kadınlara ve erkeklere eşit muamele	1	2	3	4
(354)	10	Tarımı destekleme	1	2	3	4
(355)	11	Dünyada demokrasi ve barışı teşvik etme	1	2	3	4
(356)	12	Araştırma ve yenilik alanında işbirliği	1	2	3	4
(357)	13	Enerji kaynaklarını güvence altına alma	1	2	3	4

EB65.1 QA8 TREND MODIFIED

QA1 7	Sıralayacağım alanların her birinde Avrupa Birliği'nin performansını 1'den 10'a kadar olan bir ölçekte nasıl değerlendirirsiniz? Bu ölçekte '1' Avrupa Birliği'nin belirli bir alandaki performansının "hiç tatmin edici olmadığı" ve '10' "çok tatmin edici olduğu" anlamına gelmektedir.
----------	--

[KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN]

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	1 "Hiç tatmin edici değil"	2	3	4	5	6	7	8	9	10 "Çok tatmin edici"	Bilmiyor
--	---	-------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------------	----------

(358-359)	1	İşsizlikle mücadele	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(360-361)	2	Sosyal hakları koruma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(362-363)	3	Ekonomik gelişme sağlama	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(364-365)	4	Organize suçla mücadele	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(366-367)	5	Terörizmle mücadele	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(368-369)	6	Gıda güvenliğini sağlama	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(370-371)	7	Çevreyi koruma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(372-373)	8	Başlıca sağlık konularını yönetme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(374-375)	9	Kadınlar ave erkeklere eşit muamele	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(376-377)	10	Tarımı destekleme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(378-379)	11	Dünyada demokrasi ve barışı teşvik etme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(380-381)	12	Araştırma ve yenilik alanında işbirliği	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(382-383)	13	Enerji kaynaklarını güvence altına alma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

EB65.1 QA13 TREND MODIFIED

QA81a'YI BÖLÜM A'YA SORUNUZ - DİĞERLERİ QA81b'YE GEÇİNİZ.

QA1 8a	Avrupa bütünleşmesi, son yıllarda çeşitli konulara odaklanmaktadır. Sizce, gelecekte Avrupa Birliği'ni güçlendirmek için, Avrupa kurumları tarafından, önümüzdeki yıllarda hangi yönlerin üzerinde durulmalı?
-----------	---

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - ROTASYON UYGULAYIN - EN FAZLA 3 CEVAP ALIN

(384-401)

İç Pazar	1,
Kültür politikası	2,
Avrupa dış politikası	3,
Avrupa savunma politikası	4,
Göç meseleleri	5,
Avrupa eğitim politikası	6,
Çevre meseleleri	7,
Enerji meseleleri	8,
Daha fakir olan bölgeler ile dayanışma	9,
Bilimsel araştırma	10,
Sosyal ve sağlıkla ilgili meseleler	11,
Suçla karşı mücadele	12,
İklim değişikliğine karşı mücadele	13,
Ekonomik meseleler	14,
Ulaşım ve enerji altyapısı	15,
Diğer (Okumayınız)	16,
Hiçbiri (Okumayınız)	17,
Bilmiyor	18,

EB71.1 QA16

QA81b'Yİ BÖLÜM B'YE SORUNUZ - DİĞERLERİ QA19'A GEÇİNİZ.

QA1 8b	Sizin görüşünüze göre, Avrupa Kurumları, Avrupa Birliği'ni gelecekte güçlendirmek için, şimdi size okuyacaklarımdan hangisine / hangilerine odaklanmalıdır?
-----------	---

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - ROTASYON UYGULAYIN - EN FAZLA 3 CEVAP ALIN

(402-419)

Avrupa İç Pazarı	1,
Kültür politikası	2,
Dış politika	3,
Savunma politikası	4,
Göç meseleleri	5,
Eğitim politikası	6,
Çevre meseleleri	7,
Enerji meseleleri	8,
Daha yoksul olan bölgeleri destekleme	9,
Bilimsel araştırma ve yenilik	10,
Sosyal ve sağlık ile ilgili meseleler	11,
Suçla karşı mücadele	12,
İklim değişikliğine karşı mücadele	13,
Ekonomik meseleler	14,
Ulaşım ve enerji altyapısı	15,
Diğer (Okumayınız)	16,

Hiçbiri (Okumayınız)	17,
Bilmiyor	18,

NEW

3) BAŞKANLIKLA İLGİLİ SORULAR

QA19 - QA22 ARASINDAKİ SORULAR AB27'de SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QB1'e GEÇİNİZ

AB, DÜNYA, KÜRESELLEŞME

QB1 a	Sizin düşüncenize göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi bir ülkenin veya bir ülkeler topluluğunun dünyadaki gücünü ve etkisini belirleyen en önemli faktördür?
----------	--

QB1 b	Peki, sizce ikinci en önemli faktör hangisidir?
----------	---

(KART GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN)

	(444)	(445)
(OKUYUNUZ - AŞAĞIDAN YUKARIYA / YUKARIDAN AŞAĞIYA)	QB1a	QB1b
	İlk olarak	İkinci olarak
Ekonomik gücü	1	1
Siyasi etkisi	2	2
Askeri gücü	3	3
Kültürel etkisi	4	4
Diğer (Okumayınız)	5	5
Hiçbiri (Okumayınız)	6	6
Bilmiyor	7	7

NEW

QB2 a	Peki sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi Avrupa Birliğini en iyi tanımlamaktadır?
----------	--

QB2 b	Peki, ikinci olarak hangisi en iyi tanımlamaktadır?
----------	---

(KART GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN)

	(446)	(447)
(KUYUNUZ - TİPKİ QB1 GİBİ AŞAĞIDAN YUKARIYA / YUKARIDAN AŞAĞIYA)	QB2a	QB2b
	İlk olarak	İkinci olarak
Ekonomik gücü	1	1
Siyasi etkisi	2	2
Askeri gücü	3	3
Kültürel etkisi	4	4
Diğer (Okumayınız)	5	5
Hiçbiri (Okumayınız)	6	6

Bilmiyor	7	7
----------	---	---

NEW

QB3	Şimdi size okuyacağım her bir ifadeye kesinlikle mi katıldığınızı, biraz mı katıldığınızı, pek mi katılmadığınızı yoksa hiç mi katılmadığınızı belirtir misiniz?
-----	--

SKALA KARTINI GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN
--

	ŞIKLARI OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYINIZ	Kesinlikle katılıyorum	Biraz katılıyorum	Pek katılmıyorum	Hiç katılmıyorum	Bilmiyor
--	---	------------------------	-------------------	------------------	------------------	----------

(448)	1	Küreselleşme ekonomik büyüme için bir fırsattır	1	2	3	4	5
(449)	2	Küreselleşme sosyal eşitsizlikleri artırır	1	2	3	4	5
(450)	3	Küreselleşme, dünya çapında ortak kurallar olmasını gerektirir ("dünya genelinde yönetim")	1	2	3	4	5

EB69.2 QA47a&b TREND MODIFIED

CY (KTT) DIŞINDA HERKESE SORULACAKTIR - CY (KTT) İÇİN QA33b'ye GEÇİNİZ
--

QB4 a	Okuyacağım iki önermeden hangisi, küreselleşme ile ilgili görüşünüze en yakındır?
-------	---

SEÇENEKLERİ OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

Küreselleşme, pazarların açılması sayesinde, Türk firmaları için iyi bir fırsat anlamına gelmektedir.	(451)
Küreselleşme, Türkiye'deki istihdam ve firmalar için tehdit anlamına gelmektedir.	1
Bilmiyor	2
	3

EB70.1 QA33a

QB4b SADECE CY(KTT)'de SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QB5a'ya GEÇİNİZ
--

QB5a A GRUBU SORU FORMUNDA SORULACAKTIR - B GRUBU SORU FORMU İÇİN QB5b'ye GEÇİNİZ

QB5 a	"Avrupa Birliği Avrupa Vatandaşlarının küreselleşmenin olumsuz etkilerinden korunmasına yardımcı olmaktadır." ifadesine ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı söyler misiniz ?
-------	--

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

(453)

Kesinlikle katılıyorum	1
Katılma eğilimindeyim	2
Katılmama eğilimindeyim	3
Kesinlikle katılmıyorum	4
Bilmiyorum	5

EB71.1 QA17a

QB5b B GRUBU SORU FORMUNDA SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QB6'ya GEÇİNİZ

QB5 b "Avrupa Birliği, Avrupa Vatandaşlarının küreselleşmenin olumlu etkilerinden daha iyi faydalanmasını sağlar." ifadesine ne derece katıldığınızı veya karşı olduğunuzu söyler misiniz ?

KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

(454)

Kesinlikle katılıyorum	1
Katılma eğilimindeyim	2
Katılmama eğilimindeyim	3
Kesinlikle katılmıyorum	4
Bilmiyorum	5

EB71.1 QA17b

QB6a'YI CY (KTT)'DE SORMAYINIZ - CY (KTT) İÇİN QB6b'YE GEÇİNİZ.

QB6 a Türkiye ekonomisinin küresel ekonomik durumdan ne derece etkilendiğini düşünüyorsunuz?

(ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN ve ŞIKLARI OKUYUN. TEK CEVAP ALIN)

(455)

Büyük ölçüde	1
Biraz	2
Çok fazla değil	3
Hiç	4
Bilmiyorum	5

NEW

QB6b'YI SADECE CY (KTT)'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QB7'YE GEÇİNİZ

HERKESE SORULACAK

QB7 Sizce Avrupa Ekonomisi'nin performansı okuyacağım ülkelerin ekonomilerinden daha mı iyi, daha mı kötü yoksa aynı mı?

KART GÖSTERİN

	ŞIKLARI OKUYUN	Daha iyi performans gösteriyor	Daha kötü performans gösteriyor	Aynı	Bilmiyor/Cevap yok
--	----------------	--------------------------------	---------------------------------	------	--------------------

(457)	1	Amerikan ekonomisi	1	2	3	4
(458)	2	Japon ekonomisi	1	2	3	4
(459)	3	Çin ekonomisi	1	2	3	4
(460)	4	Hindistan ekonomisi	1	2	3	4
(461)	5	Rus ekonomisi	1	2	3	4
(462)	6	Brezilya ekonomisi	1	2	3	4

EB69.2 QA50

EKONOMİK KRİZ BAĞLAMINDA KÜRESEL YÖNETİM / AB'NİN ROLÜ

QB8	Sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangisi finansal ve ekonomik krizin etkileri karşısında etkin tedbirler alabilecek durumdadır?
-----	---

KART GÖSTERİNİZ - OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYINIZ - TEK CEVAP ALINIZ)

	(463)
Türkiye Hükümeti	1
Avrupa Birliği	2
Amerika Birleşik Devletleri	3
G20 ülkeleri	4
Uluslararası Para Fonu (IMF)	5
Diğer (Okumayınız)	6
Hiçbiri (Okumayınız)	7
Bilmiyor	8

EB71.1 QD3 TREND MODIFIED

QB9 VE QB10'u YALNIZCA AB27'DE SORUNUZ - CY (KTT) İÇİN QC1b'YE GEÇİNİZ - DİĞERLERİ QC1a'YA GEÇİNİZ.

DEĞERLER

QC1a CY(KTT)'de SORULMAYACAKTIR - CY(KTT) İÇİN QC1b'ye GEÇİNİZ

QC1 a	Şimdi size okuyacağım her bir ifadeye ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı söyler misiniz?
-------	---

SKALA KARTINI GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kesinlikle katılıyorum	Katılma eğilimindeyim	Katılmama eğilimindeyim	Kesinlikle katılmıyorum	Bilmiyor
--	--	---------------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------------	----------

(497)	1	Devlet hayatlarımıza çok fazla müdahale ediyor	1	2	3	4	5
(498)	2	(A GRUBU) Ekonomik büyüme, çevreyi etkilese bile, Türkiye için öncelik olmalı.	1	2	3	4	5
(499)	3	(B GRUBU) Çevreyi korumak, ekonomik büyümeyi etkilese bile Türkiye için öncelik olmalı.	1	2	3	4	5
(500)	4	Serbest rekabet, ekonomik refahın en iyi garantisidir.	1	2	3	4	5

EB69.2 QD1a TREND MODIFIED

QC1b SADECE CY (KTT)'de SORULACAKTIR - DİĞERLERİ İÇİN QC2'ye GEÇİNİZ

HERKESE SORULACAK

QC2	Yakın gelecekte yaşam tarzımızda şimdi size okuyacağım değişiklikler meydana gelecek olsa, bunun iyi bir şey mi, kötü bir şey mi, yoksa ne iyi ne de kötü bir şey mi olacağını düşünürdünüz?
-----	--

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	İyi bir şey mi olur	Kötü bir şey mi olur	Ne iyi ne kötü bir şey mi olur	Bilmiyor
--	---	------------------------	-------------------------	--------------------------------------	----------

(505)	1	Para ve mal / mülke daha az önem verilmesi	1	2	3	4
(506)	2	Teknolojinin gelişmesine daha çok önem verilmesi	1	2	3	4

NEW

QC3	Toplumumuz başlıca küresel zorluklara göğüs germek için şimdi size okuyacaklarımdan hangi iki tanesine önem vermelidir?
-----	---

KART GÖSTERİNİZ - OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYINIZ - EN FAZLA İKİ CEVAP)

(507-515)

Çevreyi koruma	1,
Sosyal eşitlik ve dayanışma	2,
Serbest ticaret/piyasa ekonomisi	3,
Kültürel çeşitlilik ve başkalarına karşı açıklık	4,
İlerleme ve yenilik	5,
Gelenekler	6,
Diğer (Okumayınız)	7,
Hiçbiri (Okumayınız)	8,
Bilmiyor	9,

NEW

QC4 Şimdi size okuyacaklarımdan hangisi toplumumuzu nasıl değiştireceğimiz konusundaki görüşünüzü en iyi tanımlamaktadır?

ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

(516)

Daha uzun sürecektir bir yaklaşım olsa bile, toplumumuzdaki önemli değişimler azar azar gerçekleştirilmelidir	1
Bazen radikal olmak anlamına gelse bile, toplumumuzdaki önemli değişimler ancak çabuk harekete geçerek meydana getirilebilir	2
Toplumumuzu değiştirmeye ihtiyaç duymuyoruz (OKUMAYINIZ)	3
Bilmiyor	4

NEW

QC5 Mali öncelikleriniz nelerdir? Lütfen en başta gelen 3 mali önceliği belirtiniz.

KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - EN FAZLA 3 CEVAP ALIN

(517-528)

Faturaları ödemek	1,
Emeklilik için birikim yapmak	2,
Borçları ödemek	3,
Bir ev / daire almak	4,
Çocuklarıma / torunlarıma para bırakmak	5,
Hastalandığım / çalışmadığım takdirde ailemi korumak	6,
Acil durumlar için birikim sahibi olmak	7,
Mevcut gelirimle mümkün olduğu kadar iyi yaşamak	8,
Bir iş kurmak	9,
Hiçbiri (Okumayınız)	10,
Diğer (Okumayınız)	11,
Bilmiyor	12,

EB63.2 QD1 TREND MODIFIED

QC6 Bir iş arayıp aramadığınızdan bağımsız olarak, şimdi size okuyacaklarımdan hangisini, siz, kişisel olarak, en başta gelen önceliğiniz olarak belirlerdiniz?

ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN ve ŞIKLARI OKUYUN. TEK CEVAP ALIN

(529)

İyi bir maaş	1
İş güvenliği	2
İlgi çekici bir iş	3
Bilmiyor	4

NEW

İNSAN HAKLARI MESELELERİ

QD1 İnsan haklarıyla ilgili olarak şimdi size okuyacağım meselelerden hangileri Avrupa Birliği'nin dış politikasının başlıca öncelikleri olmalıdır?

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - ROTASYON UYGULAYIN - EN FAZLA 3 CEVAP ALIN

(550-564)

Ölüm cezasının kaldırılması	1,
İşkenceye karşı mücadele	2,
Çocuk hakları	3,
Kadın hakları	4,
İnsan ticaretine karşı mücadele	5,
Ekonomik & Sosyal Haklar	6,
İfade / Konuşma özgürlüğü	7,
Medyanın özgürlüğü	8,
Yargısız tutukluluğa karşı mücadele	9,
Adil olmayan yargılama süreçleri	10,
İrkçiliğe, yabancı düşmanlığına, ve ayrımcılığa karşı mücadele	11,
Azınlık ve etnik gruplara ait kişilerin hakları	12,
Diğer (Okumayınız)	13,
Hiçbiri (Okumayınız)	14,
Bilmiyor	15,

NEW

QD2 Sizin görüşünüze göre, Avrupa Birliği dünyada insan haklarını teşvik etmek ve savunmak adına çok fazla mı çalışma yapıyor, yeteri kadar mı çalışma yapıyor, yoksa yaptıkları yetersiz mi kalıyor?

ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

(565)

Çok fazla	1
Yeteri kadar	2
Yetersiz	3
Bilmiyor	4

NEW

QD3 AB'nin dünyada insan haklarını koruma konusunda yaptığı faaliyetler hakkında kendinizi ne derece bilgilendirilmiş hissediyorsunuz?

ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

	(566)
Çok iyi bilgilendiriliyorum	1
Oldukça iyi bilgilendiriliyorum	2
Pek iyi bilgilendirilmiyorum	3
Hiç iyi bilgilendirilmiyorum	4
Bilmiyor	5

NEW

QD4	Avrupa Birliği dünyanın hangi kısımlarında insan haklarını teşvik etme ve koruma çabalarını güçlendirmeye öncelik vermelidir?
-----	---

KART GÖSTERİNİZ - OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYINIZ - SADECE TEK CEVAP ALINIZ)

	(567-568)
Sahara Çölünün güneyindeki Afrika Ülkeleri	1
Kuzey Afrika	2
Orta Doğu ve Körfez	3
Asya, Orta Asya	4
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	5
Kuzey Amerika	6
Doğu Avrupa ve Kafkas Ülkeleri	7
Batı Balkanlar	8
Diğer (Okumayınız)	9
Hepsi, özel bir bölgede değil (Okumayınız)	10
Hiçbiri (Okumayınız)	11
Bilmiyor	12

NEW

YENİ TEMALAR

1) KİMLİK

QE1	Sizin görüşünüze göre, şimdi size okuyacaklarımdan hangi iki tanesi Avrupalı kimliğini oluşturan en önemli unsurlardır?
-----	---

(KART GÖSTERİNİZ - OKUYUNUZ - ROTASYON UYGULAYINIZ - EN FAZLA İKİ CEVAP ALINIZ)

	(589-598)
Ortak tarih	1,
Coğrafya	2,
Demokratik değerler	3,
Yüksek seviyede sosyal koruma	4,
Ortak kültür	5,
Ortak dini miras	6,
Girişimcilik	7,
Diğer (Okumayınız)	8,
Hiçbiri / Avrupalı kimliği diye bir şey yoktur (Okumayınız)	9,
Bilmiyor	10,

NEW

QE2 VE QE3'Ü YALNIZCA AB27'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QE4'E GEÇİNİZ

Coğrafi kimlik üzerine düşünmenizi rica ediyorum. Farklı insanlar bunu farklı şekillerde düşünürler. İnsanlar farklı derecelerde olmak üzere kendilerini Avrupalı, Türkiyeli veya belirli bir bölgenin insanı olarak düşünebilirler. Bazı insanlar insanların, küreselleşmeyle birlikte, "dünya vatandaşları" olarak birbirlerine yakınlaşmaya başladıklarını söylemektedirler.

QE4 Bu konu üzerine düşündüğünüzde, kişisel olarak kendinizi ne derece hissediyorsunuz?

KART GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN

	(OKUYUN - ROTASYON UYGULAYIN)	Büyük ölçüde	Biraz	Çok fazla değil	Hiç	Bilmiyor
1	Avrupalı	1	2	3	4	5
2	Türkiyeli	1	2	3	4	5
3	Yörenizin / Bölgenizin insanı	1	2	3	4	5
4	Bir dünya vatandaşı	1	2	3	4	5

EB69.2 QB1

2) ZAMAN ÇİZGİSİ: GELECEK - 2030'DA AVRUPA BİRLİĞİ

QF1 Avrupa Birliği'nin geleceği hakkında, çok mu iyimlersiniz, oldukça mı iyimlersiniz, oldukça mı kötümstersiniz yoksa çok mu kötümstersiniz?

TEK CEVAP ALINIZ

	(648)
Çok iyimser	1
Oldukça iyimser	2
Oldukça kötümser	3
Çok kötümser	4
Bilmiyor	5

EB69.2 QA38

QF2 Avrupa Birliği'nin 2030'da nasıl olacağını hayal edin. Bugünle karşılaştırıldığında, Avrupa vatandaşlarının hayatları nasıl olacak?

(ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN ve ŞIKLARI OKUYUN. TEK CEVAP ALIN)

	(649)
Daha kolay olacak	1
Daha zor olacak	2
Ne daha kolay ne de daha zor olacak	3

Bilmiyor	4
----------	---

NEW

a) 2030 İÇİN TAHMİNLER

QF3	2030'da Avrupa Birliği'nde insanlar ekonomiye mi yoksa çevreye mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?
-----	--

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(650)
Ekonomi	1
Çevre	2
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	3
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF4	Peki 2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar dayanışmaya mı yoksa bireyselliliğe mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?
-----	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(651)
Dayanışma	1
Bireysellilik	2
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	3
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF5	Peki, insanlar çalışmaya mı yoksa boş zaman uğraşlarına mı daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?
-----	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(652)
İş	1
Boş zaman uğraşları	2
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	3
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF6	Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar düzene mi yoksa bireysel özgürlüğe mi daha çok önem verilen bir toplumda yaşayacaklar?
-----	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(653)
Düzen	1
Bireysel özgürlük	2
İkisi de eşit önem taşıyacak (Okumayınız)	3
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF7	Peki insanların aile yaşantılarına ayıracak daha çok zamanları mı yoksa daha az zamanları mı olacak?
-----	--

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(654)
Daha çok zaman	1
Daha az zaman	2
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	3
Bilmiyor	4

NEW

QF8	Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde, insanlar etnik ve dini azınlıklara karşı daha hoşgörülü mü yoksa daha hoşgörüsüz bir toplumda mı yaşayacak?
-----	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(655)
Daha hoşgörülü	1
Daha hoşgörüsüz	2
Hiç bir şey değişmeyecek, bugünün toplumuyla aynı olacak (Okumayınız)	3
Bilmiyor	4

NEW

b) 2030 İÇİN UMUTLAR

QF9	Şimdi gelecek için tahminlerinizle ilgili değil, umutlarla ilgili birkaç soru soracağım. 2030'da Avrupa Birliği'nde, tercihiniz ekonomiye mi, yoksa çevreye mi daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?
-----	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(656)
Ekonomi	1
Çevre	2

İkisinin de eşit önem taşıyacağı bir toplum (Okumayınız)	3
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF10 Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde tercihiniz dayanışmaya mı yoksa bireyselciliğe mi daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?

(TEK CEVAP ALINIZ)

(657)

Dayanışma	1
Bireyselcilik	2
İkisinin de eşit önem taşıyacağı bir toplum (Okumayınız)	3
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF11 Peki, tercihiniz çalışmaya mı yoksa boş zaman uğraşlarına mı daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?

(TEK CEVAP ALINIZ)

(658)

İş	1
Boş zaman uğraşları	2
İkisinin de eşit önem taşıyacağı bir toplum (Okumayınız)	3
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF12 Peki, 2030'da Avrupa Birliği'nde tercihiniz düzene mi yoksa bireysel özgürlüğe mi daha fazla önem verilen bir toplumdan yana olurdu?

(TEK CEVAP ALINIZ)

(659)

Düzen	1
Bireysel özgürlük	2
İkisinin de eşit önem taşıyacağı bir toplum (Okumayınız)	3
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	4
Bilmiyor	5

NEW

QF13 Peki, tercihiniz insanların aile yaşantısına ayıracak daha çok zamanları mı yoksa daha az zamanları mı olacağı bir toplumdan yana olurdu?

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(660)
Daha çok zaman	1
Daha az zaman	2
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	3
Bilmiyor	4

NEW

QF14	Peki 2030'da, Avrupa Birliği'nde etnik ve dini azınlıklara daha hoşgörülü bir toplumu mu yoksa daha hoşgörüsüz bir toplumu mu tercih ederdiniz?
------	---

(TEK CEVAP ALINIZ)

	(661)
Daha hoşgörülü	1
Daha hoşgörüsüz	2
Hiç birşey değişmesin, bugünün toplumuyla aynı olsun (Okumayınız)	3
Bilmiyor	4

NEW

QF15	Şimdi size okuyacaklarımdan her biri için, sizin görüşünüze göre, 2030'da Avrupa Birliği'nde..... mı?
------	---

[KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN]

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Evet, muhtemelen	Muhtemelen hayır	Bilmiyor
--	---	------------------	------------------	----------

(662)	1	Aynı seviyede beceri ve tecrübeye sahip kadınlarla erkeklerin maaşları ortalama eşit olacak	1	2	3
(663)	2	Tüm siyasi kurumlarda eşit oranda kadın ve erkek bulunacak	1	2	3

NEW

QF16	Peki 2030'da, Avrupa Birliği'nde şimdi size okuyacağım gibi bir toplum tercih eder miydiniz?
------	--

[KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN]

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kesinlikle evet	Evet, biraz	Hayır, pek değil	Hayır, hiç değil	Bilmiyor
--	---	-----------------	-------------	------------------	------------------	----------

(664)	1	Aynı seviyede beceri ve tecrübeye sahip kadınlarla erkeklerin maaşlarının ortalama eşit olduğu bir toplum	1	2	3	4	5
(665)	2	Tüm siyasi kurumlarda eşit oranda kadın ve erkeğin bulunduğu bir toplum	1	2	3	4	5

NEW

QF17 Sayacaklarımın her biri için; sizce, Avrupa Birliği, 2030 yılında, mı?

KART GÖSTERİN - HER BİR ÜLKE İÇİN TEK YANIT ALIN

	ŞIKLARI OKUYUN - ROTASYON UYGULAYIN	Evet, muhtemelen öyle	Hayır, muhtemelen öyle değil	Bilmiyor
--	-------------------------------------	-----------------------	------------------------------	----------

(666)	1	Yalnızca ikincil bir ekonomik güç olacak	1	2	3
(667)	2	Euro / Avro ile birlikte, dolardan daha kuvvetli bir para birimine sahip olacak	1	2	3
(668)	3	Dünyanın önde gelen bir diplomatik gücü olacak	1	2	3
(669)	4	Avrupa kıtasının sınırlarının çok daha ötesine ulaşacak	1	2	3

EB67.2 QA38 TREND MODIFIED

QF18 Yine 2030'un nasıl olacağını hayal ettiğinizde, sizin görüşünüze göre, 2030'da Türkiye'nin karşılaşacağı en önemli iki mesele hangileri olacak?

ANKETÖR DİKKAT ! KART GÖSTERİNİZ VE İFADELERİ OKUYUNUZ - EN FAZLA İKİ CEVAP ALINIZ

Suç
Ekonomik durum
Fiyatların yükselmesi / Enflasyon
Vergilendirme
İşsizlik
Terör
Savunma / Dış ilişkiler
İskan / Barınma
Göç
Sağlık sistemi
Eğitim sistemi
Emeklilik / Emekli maaşları
Çevreyi koruma (SPLIT A) (13) Çevre (SPLIT B)
Enerji

(670-686)

1,
2,
3,
4,
5,
6,
7,
8,
9,
10,
11,
12,
13,
14,

Diğer (Okumayınız)	15,
Hiçbiri (Okumayınız)	16,
Bilmiyor	17,

NEW

3) BÖLGESEL BOYUT

QG'Yİ YALNIZCA AB27'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QH'YE GEÇİNİZ

4) GÖÇ

HERKESE SORULACAK

QH1	Şimdi size okuyacağım her bir ifadeye, katılma eğiliminde mi yoksa katılmama eğiliminde mi olduğunuzu belirtir misiniz?
-----	---

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ.	Katılma eğilimindeyim	Katılmama eğilimindeyim	Duruma göre değişir (OKUMAYINI Z)	Bilmiyor
--	---	--------------------------	----------------------------	--	----------

(729)	1	(CY (KTT)'DE SORULMAYACAK) Başka etnik gruplardan insanlar Türkiye'nin kültürel yaşamını zenginleştiriyorlar	1	2	3	4
(731)	3	Başka etnik gruplardan insanların varlığı bir güvensizlik sebebidir	1	2	3	4
(732)	4	(CY (KTT)'DE SORULMAYACAK) Başka etnik gruplardan insanların varlığı Türkiye'de işsizliği artırmaktadır	1	2	3	4
(734)	6	Ekonomimizin belirli sektörlerinde çalışmaları için göçmenlere ihtiyacımız var	1	2	3	4
(735)	7	Avrupa'ya göçmenlerin gelişi Avrupa'nın yaşlanan nüfus problemini çözmekte etkili olabilir	1	2	3	4
(736)	8	Göçmenler dünyanın geri kalanına yönelik daha büyük bir anlayış ve hoşgörü geliştirilmesinde önemli bir rol oynayabilirler	1	2	3	4
(737)	9	(SPLIT A) Göçmenler sağlık ve sosyal yardımdan faydalanımlarından daha fazla vergi katkısında bulunuyorlar	1	2	3	4

(738)

10	(SPLIT B) Yasal göçmenler sağlık ve sosyal yardımdan faydalanımlarından daha fazla vergi katkısında bulunuyorlar	1	2	3	4
----	--	---	---	---	---

EB66.3 QA25 TREND MODIFIED

5) AB'DE VATANDAŞ / DAVRANIŞSAL NİYETLER

QI1	Şimdi, bakım masraflarının ödemeleri hakkında düşünelim. Şimdiye kadar ebeveynlerinizden birinin ev içinde profesyonel bakımı veya bir kurumdaki bakımı için ödeme yapmak zorunda kaldınız mı; halen ödeme yapıyor musunuz ya da bir gün ödeme yapacağınızı düşünüyor musunuz? Lütfen uygun olan yanıtların hepsini söyleyin.
-----	---

ŞIKLARI OKUYUN - ÇOK CEVAP ALINABİLİR

(759-763)

Evet, geçmişte zaten ödeme yaptınız	1,
Evet, halen ödeme yapıyorsunuz	2,
Evet, gelecekte ödeme yapacağınızı düşünüyorsunuz	3,
Hayır, hiçbir	4,
Bilmiyor	5,

EB67.3 QA13

QI2	Gelecekte, ihtiyaç duyacak olursanız, size, uygun yardım ve uzun süreli bakımın sağlanacağını düşünüyor musunuz?
-----	--

SEÇENEKLERİ OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

(764)

Kesinlikle evet	1
Muhtemelen evet	2
Muhtemelen hayır	3
Kesinlikle hayır	4
Bilmiyor	5

NEW

6) SOSYAL SİSTEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ, BUGÜN VE YARIN

QJ1a'YI CY(KTT)'DE SORMAYINIZ - CY(KTT) İÇİN QJ1b'YE GEÇİNİZ

QJ1a	Şimdi size okuyacaklarımın her birinin, Türkiye'deki sosyal yardım sistemi için geçerli olup olmadığını düşündüğünüzü söyler misiniz? Sosyal yardım sisteminiz ...
------	--

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kesinlikle geçerli	Kesinlikle geçerli değil	Hiçbiri (Okumayınız)	Bilmiyor
---	--------------------	--------------------------	----------------------	----------

(785)	1	Yeteri kadar geniş kapsamda hizmet veriyor mu?	1	2	3	4
(786)	2	Başka ülkeler için bir model olabilir mi?	1	2	3	4
(787)	3	Türkiye toplumu için fazlasıyla pahalı	1	2	3	4

EB66.3 QA20

QJ1b'Yİ SADECE CY(KTT9'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QJ2'YE GEÇİNİZ

QJ2a'YI CY(KTT)'DE SORMAYINIZ - CY(KTT) İÇİN QJ2b'YE GEÇİNİZ

QJ2a	Şimdi 2030'da Türkiye'deki sosyal yardım sisteminin nasıl olacağını düşünün. Sizin görüşünüze göre, 2030'da sosyal yardım sisteminiz...
------	---

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	ANKETÖR DİKKAT!!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Muhtemelen evet	Muhtemelen hayır	Bilmiyor
--	--	-----------------	------------------	----------

(791)	1	Yeterince geniş bir kapsama alanında hizmet verecek mi?	1	2	3
(792)	2	Türkiye toplumu için fazlasıyla pahalı mı olacak?	1	2	3

NEW

QJ2b'Yİ SADECE CY(KTT9'DE SORUNUZ - DİĞERLERİ QJ3'E GEÇİNİZ

EMEKLİ MAAŞLARI

HERKESE SORULACAK

QJ3	Şu anda, gelecekteki emekli maaşınızı düşündüğünüzde, kendinizi ... hissediyorsunuz?
-----	--

ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

Çok güvende mi	(815)	1
Oldukça güvende mi		2
Pek güvende değil mi		3
Hiç güvende değil mi		4
Bilmiyor / Cevap yok		5

EB66.3 QA15 TREND MODIFIED

QJ4a vae QJ5a CY(TCC)'de sorulmayacaktır. QJ4a GÖRÜŞÜLEN KİŞİ HALEN ÇALIŞIYOR İSE D15a'da 5-18 ARASI BİR KOD İŞARETLENMİŞ İSE SORULACAKTIR - CY (TCC) İÇİN QJ4b'YE GEÇİNİZ - DİĞERLERİ İÇİN QJ5a'ya GEÇİNİZ

QJ4a	Türkiye'deki emeklilik sisteminin finanse edilmesini garantilemeyi hedefleyen durumlardan birini seçmek durumunda olsaydınız, şimdi okuyacaklarımdan hangisi sizin için en kabul edilebilir olurdu?
------	---

ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

	(816)
Daha uzun süre çalışmak ve katkıda bulunmak	1
Emeklilik yaşını muhafaza etmek ve kendi sosyal güvenlik katkı payınızı yükseltmek	2
Mevcut emeklilik yaşını muhafaza etmek ve daha az para alacağınızı kabullenmek	3
Üçünün birleşimi / kombinasyonu (OKUMAYIN)	4
Bunlardan hiçbiri (OKUMAYIN)	5
Bilmiyor / Cevap yok	6

EB66.3 QA16b TREND MODIFIED

QJ5a CY(TCC)'DE SORULMAYACAKTIR - QJ5a HALEN ÇALIŞMIYORSA, D15a'da 1-4 ARASI BİR KOD İŞARETLİ İSE SORULACAK - DİĞERLERİ İÇİN QJ6'YA GİDİNİZ

QJ5a	Türkiye'deki emeklilik sisteminin finanse edilmesini garantilemeyi hedefleyen olasılıklardan hangisi, sizce, çalışan biri için en kabul edilebilir olurdu?
------	--

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

	(817)
Daha uzun süre çalışmak ve katkıda bulunmak	1
Emeklilik yaşını muhafaza etmek ve çalışanlar tarafından ödenen sosyal güvenlik katkı paylarını yükseltmek	2
Mevcut emeklilik yaşını muhafaza etmek ve daha az para alınacağını kabullenmek	3
Üçünün birleşimi / kombinasyonu (OKUMAYIN)	4
Bunlardan hiçbiri (OKUMAYIN)	5
Bilmiyor / Cevap yok	6

EB66.3 QA16d TREND MODIFIED

QJ4b ve QJ5b'yi YALNIZCA CY(KTT)'DE SORUNUZ - QJ4b'Yİ "HALİHAZIRDA ÇALIŞIYOR" YANİ D15a'da KOD 5 - 18 ARASIYSA SORUNUZ - DİĞERLERİ QJ5b'YE GEÇİNİZ.

HERKESE SORULACAK

QJ6	Şimdi okuyacağım ifadelerden hangisi sizin hanenizin durumunu en iyi şekilde yansıtmaktadır?
-----	--

KART GÖSTERİNİZ - ŞIKLARI OKUYUN - TEK CEVAP ALIN

	(820)
Şu anki durumunuz sizin gelecek için herhangi bir plan yapmanıza izin vermiyor. Günü güne yaşıyorsunuz	1
Önümüzdeki altı ay içinde ne yapacağınızı biliyorsunuz	2

Önümüzdeki 1-2 yıl içerisinde hanenizin durumunun ne olacağı yönünde uzun vadeli bir bakış açısına sahipsiniz
Diğer
Bilmiyor / Cevap yok

3
4
5

EB65.3 QE14a TREND MODIFIED

QJ7	Şimdi okuyacağım ifadelerin her birine, kesinlikle mi katıldığınızı, katılma eğiliminde mi olduğunuzu, katılmama eğiliminde mi olduğunuzu yoksa kesinlikle mi katılmadığınızı belirtir misiniz?
-----	---

[KART GÖSTERİN - SEÇENEKLERİ OKUYUN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN]

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kesinlikle katılıyorum	Katılma eğilimindeyim	Katılmama eğilimindeyim	Kesinlikle katılmıyorum	Bilmiyor
--	--	---------------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------------	----------

(821)

1	(CY (KTT)'DE SORULMAYACAK) Türkiye'de yüksek vasıflara sahip olsanız bile iyi bir iş bulmak zordur	1	2	3	4	5
3	Birkaç senede bir iş değiştirmek, iş / çalışma dünyasında kalmak için gereklidir.	1	2	3	4	5

(823)

NEW

QJ8	Şimdi 2030'da Türkiye'deki istihdam / çalışma durumu üzerine düşünün. Sizin görüşünüze göre, 2030'da...
-----	---

HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALINIZ

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Kesinlikle evet	Hayır, hiç değil	Bilmiyor
--	--	-----------------	---------------------	----------

(824)

1	(CY (KTT)'DE SORULMAYACAK) Türkiye'de yüksek vasıflara sahip olsanız bile iyi bir iş bulmak zor olacak mı?	1	2	3
3	Birkaç senede bir iş değiştirmek, iş / çalışma dünyasında kalmak için gerekli olacak mı?	1	2	3

(826)

NEW

SEÇİM SONRASI ANKET

QK'Yİ SADECE AB27'DE SORUNUZ

DEMOGRAFİ SORULARI

D1 Politik konularda insanlar “sol” ve “sağ”dan bahsederler. Kendi görüşlerinizi bu ölçekte nereye koyardınız?

ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN. HERHANGİ BİR YÖNLENDİRMEDE BULUNMAYIN, GÖRÜŞÜLEN KİŞİ SORUYU YANITLAMAKTA TEREDDÜT EDERSE SORUYU YENİDEN YÖNELTİN

(943-944)

Sol	2	3	4	5	6	7	8	9	Sağ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Cevap vermeyi reddetti (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)

11

Bilmiyor

12

EB71.2 D1

D2-D6 SORULARI YOK

D7 Şu anki durumunuzu en iyi açıklayan numarayı bana belirtir misiniz?

ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN ve ŞIKLARI OKUYUN. TEK CEVAP ALIN

(945-946)

EVLENMİŞ YA DA YENİDEN EVLENMİŞ	
Çocuksuz yaşıyor	1
Bu evlilikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	2
Önceki bir evlilikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	3
Bu evlilikten ve önceki bir evlilikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	4
BEKAR, PARTNERİYLE BİRLİKTE YAŞIYOR	
Çocuksuz yaşıyor	5
Bu birliktelikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	6
Önceki bir birliktelikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	7
Bu birliktelikten ve önceki bir birliktelikten olan çocuklarla birlikte yaşıyor	8
BEKAR	
Çocuksuz yaşıyor	9
Çocuklarla birlikte yaşıyor	10
BOŞANMIŞ YA DA AYRILMIŞ	
Çocuksuz yaşıyor	11
Çocuklarla birlikte yaşıyor	12
DUL	
Çocuksuz yaşıyor	13
Çocuklarla birlikte yaşıyor	14
Diğer (OKUMAYINIZ)	15
Reddediyor ((OKUMAYINIZ)	16

EB71.2 D7

D8	Tam zamanlı öğrenciliği bitirdiğinizde kaç yaşındaydınız?
----	---

HALEN ÖĞRENCİ İSE 00 KODLAYINIZ. EĞER HİÇ TAM ZAMANLI EĞİTİM ALMADIYSA 01; CEVAP VERMEYİ REDDETTİ İSE 98; CEVAP YOK İSE 99 KODLAYINIZ.

(947-948)

--	--

EB71.2 D8

D9 SORUSU YOK

D10	CİNSİYET
-----	----------

(949)

ERKEK
KADIN

1
2

EB71.2 D10

D11	Kaç yaşındasınız?
-----	-------------------

(950-951)

--	--

EB71.2 D11

D12-D14 SORULARI YOK

D15b YALNIZCA D15a'da 1-4 ARASI YANIT VERİLDİYSE, YANİ KİŞİ ŞU ANDA ÜCRETLİ BİR İŞTE ÇALIŞMIYORSA SORULACAK

D15a	Şu andaki işinizi öğrenebilir miyim?
------	--------------------------------------

D15b	Geçmişte hiç ücretli bir işte çalıştınız mı? Son işiniz neydi?
------	--

(952-953)

(954-955)

	D15a	D15b
	Şu andaki işim	Eski işim
ÇALIŞMIYOR		
Şu anda bir işi olmayan ve evin genel alışverişinden ve bakımından sorumlu kişi	1	1
Öğrenci	2	2
İşsiz ya da geçici olarak çalışmıyor	3	3
Emekli ya da sağlık nedeniyle çalışmıyor	4	4
KENDİ HESABINA ÇALIŞAN		
Çiftçi	5	5
Balıkçı	6	6
Profesyonel (avukat, doktor, muhasebeci, mimar..)	7	7
Esnaf, zanaatkar, diğer kendi hesabına çalışan	8	8
Şirket sahibi, iştirakçi (tek sahip ya da ortak)	9	9
ÜCRETLİ ÇALIŞAN		
Ücretli profesyonel (doktor, avukat, muhasebeci, mimar)	10	10

Üst düzey yönetici (Yönetim Kurulu Başkanları, genel direktörler, diğer üst düzey yönetici)	11	11
Orta kademe yönetici, diğer yönetici (departman sorumlusu, ilk kademe yönetici, öğretmen, teknisyen)	12	12
Çoğunlukla masa başında iş yapan	13	13
Çoğunlukla seyahat halinde iş yapan (satış sorumlusu, şoför gibi, ...)	14	14
Çoğunlukla masa başında değil de hizmet vererek iş yapan (hastane, restoran, polis, itfaiye çalışanı gibi, ...)	15	15
Supervizör / ustabaşı	16	16
Vasıflı işçi	17	17
Diğer (vasıfsız) işçi, hizmetli	18	18
HİÇ ÜCRETLİ İŞTE ÇALIŞMAMIŞ	19	19

EB71.2 D15a D15b

D16-D24 SORULARI YOK

D25 Yaşadığınız yeri size okuduğum şıklardan hangisi en iyi tanımlamaktadır?

ŞIKLARI OKUYUNUZ

(956)

Kırsal alan veya köy	1
Küçük veya Orta ölçekli il	2
Büyük ölçekli il	3
Bilmiyor	4

EB71.2 D25

D26-D39 ARASI SORULAR YOK

D40a Hanenizde 15 yaş ve üzeri, kendiniz dahil kaç kişinin yaşadığını söyler misiniz?

YAZINIZ

(957-958)

--	--

EB71.2 D40a

D40b Hanenizde 10 yaş altı kaç çocuğun yaşadığını söyler misiniz?

YAZINIZ. HİÇ YAŞAMIYORSA 00 KODLAYINIZ

(959-960)

--	--

EB71.2 D40b

D40c Hanenizde 10 ila 14 yaşlarında kaç çocuğun yaşadığını söyler misiniz?

YAZINIZ. HİÇ YAŞAMIYORSA 00 KODLAYINIZ

(961-
962)

EB71.2 D40c

D41 Doğum yerinizi öğrenebilir miyim?

ANKETÖR DİKKAT!!! KART GÖSTERİN. ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ

	(963)
Türkiye	1
Avrupa Birliği üyesi bir ülke	2
Avrupa, ancak Avrupa Birliği üyesi bir ülke değil	3
Asya, Afrika ya da Latin Amerika	4
Kuzey Amerika, Japonya ya da Okyanusya	5
Cevap vermeyi reddetti (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)	6

EB71.2 D41

D42 Şimdi okuyacağım önermelerden hangisi sizin durumunuzu en iyi açıklamaktadır?

ANKETÖR DİKKAT!!! KART GÖSTERİN. ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ

	(964)
Annem ve babam Türkiye’de doğmuşlar	1
Ebeveynlerimden biri Türkiye’de diğeri Avrupa Birliği üyesi olan bir ülkede doğmuş	2
Hem annem hem babam Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerde doğmuşlar	3
*	4
*	5
*	6
Bilmiyor/ Cevap vermeyi reddetti (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)	7

EB71.2 D42

D43a Hanenizde sabit hatlı telefon var mı?

D43b Şahsınıza ait bir cep telefonu var mı?

	(965)	(966)
	D43a	D43b
	Sabit Hatlı	Cep telefonu
Evet	1	1
Hayır	2	2

EB71.2 D43a D43b

D46 Hanenizde şimdi okuyacaklarımdan hangilerinin mevcut olduğunu öğrenebilir miyim?

KART GÖSTERİN - ŞIKLARI OKUYUN - ÇOK CEVAP ALINABİLİR

	(967-976)
Televizyon	1,

DVD Player (DVD çalar)	2,
CD Player (CD çalar)	3,
Bilgisayar	4,
İnternet erişimi	5,
Araba	6,
Ödemesi tamamlanmış bir ev ya da apartman dairesi	7,
Ödemesi sürmekte olan bir ev ya da apartman dairesi	8,
Hiçbiri (Okumayınız)	9,
Bilmiyor	10,

EB71.2 D46

D60 Son 12 ay içerisinde, ay sonunda gelen faturaları ödemekte güçlük çektiniz mi?

ANKETÖR DİKKAT! KART GÖSTERİN ve ŞIKLARI OKUYUN. TEK CEVAP ALIN

(977)

Çoğu zaman	1
Arada sırada	2
Neredeyse hiçbir zaman / Hiçbir zaman	3
Cevap vermeyi reddetti (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)	4

EB71.2 D60

D61 Şimdi size göstereceğim skalada "1" "Toplumdaki en düşük düzey", "10" "Toplumdaki en yüksek düzey" anlamına gelmektedir. Siz kendinizi bu skalada nereye koyarsınız?

KART GÖSTERİN - TEK CEVAP ALIN

(978-979)

1 Toplumdaki en düşük düzey	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10 Toplumdaki en yüksek düzey	10
Cevap vermeyi reddetti (Anketör Dikkat! Bu şıkkı okumayınız)	11

EB71.2 D61

D62 İnterneti nerede kullandığınızı söyler misiniz?

KART GÖSTERİN - HER İFADE İÇİN TEK CEVAP ALIN

	ANKETÖR DİKKAT!!! LÜTFEN ŞIKLARI OKUYUNUZ. TEK CEVAP ALINIZ	Hergün / Hemen hemen hergün	Haftada iki ya da üç kez	Hemen hemen haftada bir kez	Ay da bir ve ya iki kez	Ayda bir veya iki kereden daha seyrek	Hiç	İnternet erişimim yok (Okumayınız)
--	---	-----------------------------	--------------------------	-----------------------------	-------------------------	---------------------------------------	-----	------------------------------------

(980)	1	İnterneti evde, kendi evimde kullanıyorum	1	2	3	4	5	6	7
(981)	2	İnterneti çalıştığım yerde kullanıyorum	1	2	3	4	5	6	7
(982)	3	İnterneti başka bir yerde (okul, üniversite, İnternet-cafe, vs.) kullanıyorum	1	2	3	4	5	6	7

EB71.2 D62

Görüşme Protokolü

P1 GÖRÜŞME TARİHİ

(1003-1004)

Gün

(1005-1006)

Ay